

Feinsum
Finkum
Feinttum
Fenitthum
Fynghuma
Fienthuma
Frentzum

VLIETZONE DE FILM: DE PERFECTE LOCATIE VOOR EEN CRIMINELE THRILLER

LIWWADDERS JULI/AUGUSTUS 2026

NEEM MEE ÉCHT ALLES OVER LEEUWARDEN

liwwadders

Zomer bij EFEZE op de Nieuwestad

WORDT JULIE BRUIJNINCX, DE NIEUWE WETHOUDER VAN BOUWEN EN WONEN, DE NIEUWE JAN SCHAEFER?

Eccoci Qua JE VOELT HET METEEN: DIT IS ITALIË! PAG 3	Henk van 't Zand JE MOET ER NAAR LEREN LUISTEREN PAG 6	bv SPORT JONGEREN KIJKEN HUN OGEN UIT PAG 9	Oranje Bierhuis WE BRENGEN SFEER IN EEN MOOI CAFÉ PAG 18	Aafke Bielefeld TROTS OP MIJN MEDEWERKERS PAG 19
--	--	---	--	--

NIEUW COLLEGE DEKT ZICH METEEN IN TEGEN TEGENVALLERS

Advertorial • Foto: Marchje Andringa

SCHOOTSTRA VISSPECIALIST:

Doe wat nodig is en geniet van onze haring

‘We leven in een multiculturele samenleving en daar moet iedereen zijn best voor doen om dat te laten slagen.’

Als visverkopers van Schootstra Visspecialist in de Schrans zetten Henri en Sonja Terpstra hun beste beentje voor om hun zakelijke activiteiten te verbinden met maatschappelijke belangen. ‘We hebben natuurlijk een zakelijk belang, maar vinden ook dat je je af en toe moet uitspreken over maatschappelijke ontwikkelingen. Daarom verbreden we de actie rond de komst van de Hollandse Nieuwe met het betrekken van multiculturele inwoners van Leeuwarden en omstreken bij dit evenement. Wij zeggen: doe wat nodig is en geniet van onze haring.’

**NATUUR
MUSEUM
FRYSLÂN**
WETEN WAT ER LEEFT

NATUURMUSEUMFRYSLAN.NL

ZOMERVAKANTIE

**IN DE ZOMERVAKANTIE IS ER VAN ALLES TE DOEN IN NATUURMUSEUM FRYSLÂN
ZO ZIJN BEIDE TIJDELIJKE TENTOONSTELLINGEN DE HELE ZOMER TE ZIEN**

In **MUMMIE MYSTERIES** kom je alles te weten over dierenmummies, zowel dierenmummies uit het Oude Egypte als dierenmummies die ook nu nog in Fryslân worden gevonden.

Met **WEESHUIS VOL VERHALEN** kijken we terug op 350 jaar weeshuis. Ter ere van het jubileum is er een expositie ingericht over de geschiedenis en het dagelijks leven van de weeskinderen, zoals op gebied van school, werk en vrijetijdsbesteding.

Daarnaast zijn er de volgende activiteiten:

WOLWERKDAGEN
Stichting Pleed komt langs en neemt wol, spinnewielen en weefspullen mee. Je kunt zien hoe draadjes gemaakt worden en hoe je zelf een stukje stof kunt maken.

En... je kunt net als de weeskinderen leren borduren en een borduurwerkje maken voor op het grote doek in de tentoonstelling. Je hoeft zelf niks mee te nemen.
De Wolwerkdagen zijn op zondag 12 en 19 juli en op woensdag 5 en 12 augustus van 12.00-16.00 uur.

SPIONNENSPEURTOCHT
Tot en met 7 augustus kun je in het Leeuwarden Visitor Center, tegenover de Oldehove, je spionnenpaspoort halen. In dat paspoort staan tien locaties, waar tien puzzels opgelost moeten worden.

Eén van die puzzels kun je vinden bij het Natuurmuseum. Pas als je ze allemaal hebt opgelost en de code hebt gekraakt, krijg jij een officiële spionnenstempel in je paspoort!

GEODEN KRAKEN
Op 26 juli komt de GeoRockShop geoden kraken in het Natuurmuseum. Geoden zijn holle stenen met kristallen erin. Deze geoden kun je met een speciale geodentang doormidden knippen, zodat de kristallen zichtbaar worden. De twee helften neem je mee naar huis. Het is altijd een verrassing wat er binnen in de steen verborgen is!
Er zijn geoden te koop vanaf € 8,- (uitsluitend per pin) en dit is inclusief het kraken.

PRAAMVAREN
In de zomer organiseert het Natuurmuseum in samenwerking met Praamvaren Leeuwarden en de vrijwilligers van Het Rustpunt-Buitencentrum Leeuwarder bos een tocht per praamboot naar het Leeuwarder bos.

Stap op in de Prinsentuin en vaar via de Dokkumer Ee naar het Leeuwarder bos. Hier kun je een geur- en smaakwandeling maken of een geocache-speurtocht doen.

Praktisch
Data: worden via de website bekend gemaakt
Afvaart: om 14.00 uur (om 16.20 uur is de praam terug in de Prinsentuin)
Vertrekpunt: Natuurmuseum Fryslân
Kosten: €11 voor een volwassene en €7 voor een kind
Tickets bestel je via de website van het Natuurmuseum.
Als de boot niet vol geboekt is, is losse verkoop op de dag zelf ook nog mogelijk. Alle partijen behouden zich het recht voor om bij onvoldoende deelname of slecht weer de afvaart te annuleren.

ALS JE DE DEUR OPENT, DAN VOEL JE METEEN:

Advertorial • Foto's: Marchje Andringa

‘Wil je een échte Italiaanse pizza eten? Daar gaan wij met ons nieuwe restaurant Eccoci Qua voor zorgen.’ De twee Italiaanse pizzabakkers Vito Laselva (25) en Simone Pandolfi (26) bruisen van enthousiasme om de Leeuwarders kennis te laten maken met hoe een échte pizza moet smaken. ‘Wij doen geen concessies. Alle producten voor pizza en pasta’s komen rechtstreeks uit ons geboorteland. En dat kan allemaal voor een zeer acceptabele prijs.’

De twee jonge restaurateurs hebben in diverse zaken ervaring opgedaan. In binnen- en buitenland stonden ze achter de kachel. Tien jaar ervaring betaalt zich nu uit. Toen ze via culinaire omwegen bij pizza Beppe aan de Leeuwarder Nieuwestad terechtkwamen rijpte hun plan: een pizzeria zoals er nog geen enkele in Friesland is. Simone Pandolfi, oorspronkelijk uit Milaan, vertelt: ‘We kregen regelmatig opmerkingen te horen, zo van: waarom beginnen jullie zelf niet een pizzeria?’ Die opmerkingen knoopten de twee in hun oren en zie daar: Eccoci Qua, wat zoveel betekent als: Hier zijn we, is gestart aan Over de Kelders, vlakbij het monumentale beeldje van Mata Hari en recht tegenover haar geboortehuis.

De opbouw van het restaurant heeft bloed, zweet en tranen gekost maar het is gelukt. Vito Laselva: ‘We zijn ambitieus en leggen de lat hoog. We willen het soort eten serveren dat we ook zelf zouden willen eten. We hebben allebei een passie voor voedsel en dat vertaalt zich in het gebruik van originele recepten voor pasta’s en pizza’s. Als je de deur opent, dan voel je meteen: dit is Italië.’

De twee mannen hebben plezier in hun werk, dat merkt iedere bezoeker. Simone Pandolfi: ‘Waarom zou je met halfbakken producten genoeg nemen? Dat doen we in Italië ook niet. Als Italianen zien wat ze hier meestal voorgeschoteld krijgen, dan

DIT IS ITALIË

‘We willen het soort eten serveren dat we ook zelf zouden willen eten’

schrikken ze. We hebben tegen elkaar gezegd: geen concessies. We halen de echte producten uit ons vaderland.’ De horecameden halen een grote salamiworst uit de koeling. Mozzarella wordt geïmporteerd vanuit Napels. ‘Van deze prachtige producten in combinatie met eerste klas meel (‘white flour, arte bianca’)

maken we overheerlijke pizza’s. Dat worden pizza’s en pasta’s om voor terug te komen.’

Volgens Vito Laselva en Simone Pandolfi is Leeuwarden toe aan een écht Italiaans restaurant. Ze constateren dat er in de diverse restaurants veel van hetzelfde op de borden ligt. Wat is dan nog de

DE TWEE MOETEN AF EN TOE LACHEN ALS ZE DENKEN AAN DE MENUKAARTEN DIE ZE VOORBIJ HEBBEN ZIEN KOMEN. ‘WE ZIEN NIKS ORIGINEELS. DAARIN GAAN WE ONS ONDERSCHIEDEN. WE HEBBEN OOK NIET ZO’N GROOT RESTAURANT EN ZETTEN DE TAFELS RUIM UIT ELKAAR. OOK DAARIN WILLEN WE HET VERSCHIL MAKEN. WE GAAN HELEMAAL VOOR DE GAST.’ LEEUWARDEN VINDEN ZE ALS STAD GEWELDIG. ‘THE CITY IS CLEAN EN FRIENDLY. ALS JE IEMAND IN ITALIË NET EVEN TE LANG AANKIJKT IS HET VAN: WAT MOET JE VAN ME? HIER IS DAT HEEL ANDERS. OPENER. WE VOEGEN HIER GRAAG KWALITEIT AAN TOE. WE SERVEREN MAAR LIEFST ACHT PASTA’S. EN DAARBIJ ZIT ONZE ITALIAANSE PASTA CARABONARA, MET ITALIAANS GUANCIALE!’

uitdaging voor de restaurateur, zo vragen ze zich af. De twee noemen de restaurants Meat Room aan het Ruiterskwartier en Post Plaza aan de Tweebaksmarkt gunstige uitzonderingen in het

Leeuwarder culinaire palet. Via Instagram en TikTok hopen ze hun nieuwe klanten te bereiken. Maar veel reclame zal, zo hopen zij, en dat zal niemand verbazen, van mond-tot-mond gaan.

Het Stadsblad Liwwadders (sinds 1998) wordt gemaakt door: André Keikes, Aly van der Mark, Klaas Kasma, Henk Weiland, Luuk Inberg, Anton Feddema (vormgeving), Marchje Andringa (fotografie) en Andries Veldman (organisatie en acquisitie). Liwwadders verschijnt tien keer per jaar en wordt verspreid in de gemeente Leeuwarden en in de randgemeenten (zie op pagina 5). Daarnaast wordt de krant geplaatst op onze website www.liwwadders.nl Al onze activiteiten worden ondersteund door Facebook, Twitter, Instagram en een dagelijkse nieuwsbrief. Niet onvermeld mag blijven dat bepaalde advertentieverkopers misbruik maken van onze titel. Er is maar één Stadsblad Liwwadders en dat hebt u nu in handen. Een krant die lezers, middenstanders, vrijwilligers en kunstenaars serieus neemt. Wilt u communiceren met deze groepen, bel dan naar Andries Veldman (058-2133138) of mail naar info@liwwadders.nl Stadsblad Liwwadders wordt gedrukt bij Flevodruk in Harlingen.

TER VERDUIDELIJKING: EEN ADVERTORIAL IS EEN BETAALDE BIJDRAGE VAN DE BETREFFENDE ORGANISATIE

!!OPROEP!!

WIE (JONG OF OUD, M/V/X) HEEFT ZIN OM ARTIKELEN TE SCHRIJVEN VOOR LIWWADDERS? KIES JE EIGEN ONDERWERP OF SCHUIF AAN BIJ ONZE GEZELLIGE REDACTIEVERGADERING.

REACTIE NAAR [INFO@LIWWADDERS.NL](mailto:info@liwwadders.nl) OF BEL NAAR TEL. 058-2133138

Handel en Wandel door C. en A. Brenninkmeijer

Advertorial

Mocht er ooit nog eens een positivoprijs in Leeuwarden worden ingesteld, dan kan die rechtstreeks naar Jan Dirk van Ravesteijn. Van Ravesteijn is met zijn burea Theater en Events de overmoebare ambassadeur van de Friese hoofdstad en de directe wereld eromheen. Van Ravesteijn timmert momenteel aan de weg met zijn nieuwste productie: de cabaretwandeling Handel en Wandel door C. en A. Brenninkmeijer. ‘Daar kun je al met z’n tweeën aan meedoen. Dan heb je een unieke theatervoorstelling. Bij mijn weten is dat nooit eerder vertoond.’

‘T sja, hoe kom ik hierop? Vijf jaar geleden werd ik door Kunstkade en de Praamvaarders gevraagd om voor de bovenbouw van de basisscholen een leerzaam, actief en grappige voorstelling te maken over de handel en wandel aan de Leeuwarder grachten. Dat mondde uit in een voorstelling met actie en reactie. De leerlingen werden geconfronteerd met een andere kant van de stad. Zo hadden ze hun eigen stad nog nooit gezien. Het werkte geweldig. De kleine peuters van toen zijn nu pubers die me nog altijd groeten.’

Jan Dirk van Ravesteijn vertolkt in handel en wandel de rol van Clemens Brenninkmeijer. Daarvoor verdiepte hij zich in de grondlegger van het wereldconcern in mode (‘grote keuze, kleine prijzen’). ‘Het is een geweldige geschiedenis die startte met de handelsgeest van de broers Clemens en August, die in Sneek hun eerste winkel openden. Daarna heb ik de geschiedenis van andere Leeuwarder ondernemers uit de tweede helft van de 19e eeuw uitgeplozen: Dreesmann, Schweigmann, Beeling. Dan sta je verstoeld van

‘Ze denken dat ik overal een grap van maak’

hun economische slagkracht. De Leeuwarder ondernemers uit die tijd waren vaak de eerste, de grootste of de beste in hun ondernemingen. Welke? Dan moet je maar meelopen met onze cabaretwandeling, dat ga ik je nu niet verklappen.’ Handel en Wandel doet hij samen met acteur Jantiede Bouma.

Deelnemers aan de diverse tours van Van Ravesteijn denken dat de teksten uit louter grappen bestaan. Maar dat klopt niet helemaal. ‘Ze denken dan dat ik overal een grap van maak. Het lijkt of ik

de tekst ter plekke verzin, maar dat is niet zo. Alles is tot in detail uitgeschreven. Het is een verantwoord script. Neem nou het koekhappen. Niemand die erbij stilstaat dat dit een betekenis heeft. Dat het ergens vandaan komt. Nee, ik vertel het je niet. Loop maar mee. Ik vertel je verhalen waar de honden geen brood van lusten.’

Sommige details zijn maar bij enkelen bekend. Richard Hageman bijvoorbeeld. Dat is een Leeuwarder die een Oscar won voor zijn filmmuziek. Of neem Jan Janszoon Starter, die de Rederijkerskamer opricht-

Van Ravesteijn stond al eerder in deze krant, maar dan als onbezoldigd opruimer in zijn straat. Dat doet hij nog steeds. ‘Ik ga nog altijd iedere morgen met een papierprikker op stap en vul dan bijna dagelijks een hele emmer met afval, hier direct om mijn pand. Laatst zag ik iemand een pakje sigaretten uit zijn auto gooien. Ik pakte het pakje met de prikker en gooide het terug in zijn auto. Dat was wel even een spannend moment. De jongen zei sorry, het liep dus goed af.’

te en uitvoeringen organiseerde in de Westerkerk. Dat deed hij in de 16e eeuw en de Westerkerk in de Bagijnestraat is hiermee in een de oudste theaters van het land. Zijn plaquette hangt aan de muur bij Dick’s Dumpstore aan Over de Kelders, achter de tralies die ik iedere keer aan de kant schuif. Zo’n man was voor die tijd enorm vernieuwend. Hij verdient een standbeeld!’

Vanuit Toronto reageerde de familie Brenninkmeijer op de nieuwe wandeling. ‘Ze vinden het fantastisch. Ik had al eerder voor hen opgetreden in hun boerderij bij De Saiter in de Alde Feanen bij Eernewoude. Ik zie veel mensen die een stedentripje boeken en dan bij ons een wandeling reserveren. Ook veel jongeren zijn dol op zo’n event. Bij enkelen loopt de mascara over hun gezicht van het lachen.’

START: DE GRUTTERSWINKEL NIEUWESTEEG
DUUR: 75 MINUTEN
INCLUSIEF: KOFFIE EN/OF THEE EN VERSNAPERINGEN
TEL. 058-2127787

KLAAS K. TEL. IK HEB EEN SLOK KOFFIE GENOMEN EN EEN BEVRIENDE PSYCHOLOOG GEBELD

Tegenwoordig begint mijn dag redelijk relaxed. Ik zet een stoel op de stoep, verwarm de oven voor om een croissantje af te bakken en zet een kopje koffie. En als ik dan heerlijk in het zonnetje zit, pak ik mijn telefoon om op de site van Liwwadders.nl te lezen hoe de wereld en vooral onze stad ervoor staat. Inderdaad een perfect begin van een misschien wel perfecte dag.

Z ook een paar dagen geleden. Maar nauwelijks had ik een hap van mijn croissant genomen of ik verslikte me. Niet door de croissant maar om het artikel op de site van Liwwadders.nl dat op mijn scherm verscheen. ‘76 procent van de mannen kiest voor een tevreden partner boven eigen smaak.’ Eigenlijk wilde ik even hardop vloeken toen ik dat las, maar dat lukte niet door de kruimels van de croissant die in mijn keel waren blijven hangen. Een onderzoeksbureau had dit in opdracht van een plantengroothandel onderzocht en dus moet het wel waar zijn. Driekwart van de mannen laat dus over zich heenlopen. Bij hen is de wil van de vrouw wet. De vrouw bepaalt in een relatie bijna alles. Huis, tuin, auto’s, vakanties, noem maar op.

Een paar regels verder las ik dat de meeste mannen niet per se hun partner tevreden willen houden, maar vooral een niet te winnen discussie met hun vrouw uit de weg proberen te gaan. Toen heb ik een slok koffie genomen en een bevriende psycholoog gebeld.

Hans, zei ik wat paniekerig, hoe heb ik me zo kunnen vergissen? Hoe bedoel je, kwam de rustige psychologenstem. Nou, herinner je je nog dat stuk dat ik een paar jaar geleden geschreven heb? Toen ik hier net aan het water woonde? Hans wist het niet meer. Nou, zei ik, ik schreef toen dat ik zo’n verschrikkelijk medelijden had met de vrouwen aan boord van al die boten die hier door de Noorderbrug varen. Het maakt niet uit of het een miljoenenjacht is of een piepklein kruisertje, het is op alle boten hetzelfde. De vrouwen zijn met stootkussens en touwen in de weer en halen de meest gevaarlijke capriolen uit en de mannen zitten of staan achter het roer ondertussen naar hen te schreeuwen over wat ze allemaal fout doen.

Wat is je punt, vroeg Hans. Nou ik heb toen geschreven dat die vrouwen beter voor zichzelf op moesten komen en dat

ze zich niet zo door hun mannen moesten laten koeioneren. Ik begrijp het nog steeds niet, zei Hans.

Ik had dat helemaal mis, Hans, riep ik in de telefoon. Er is net een serieus onderzoek geweest dat vrouwen alles bepalen en dat driekwart van de mannen dit laat gebeuren. Vooral om de lieve vrede binnen de relatie te bewaren. Ik snap nu dat die vrouwen op het dek bezig zijn omdat ze vinden dat die man maar moet proberen het schip een beetje recht door de brug te krijgen. En nu ik erover nadenk zie ik wel heel vaak van die gestreste, afgetrokken mannenkoppies achter zo’n roer staan. Dus ik heb het helemaal mis gehad. Zo’n vrouw besluit dat ze met een boot op vakantie willen, het liefst een eigen boot natuurlijk. En die moet in de winter onderhouden worden door de man want dat is mannenwerk, vindt ze. Die man had misschien liever met een camper naar Italië gereisd of een busvakantie naar Kroatië gemaakt in plaats van met een boot door Friese slootjes te varen. Maar nee, volgens het onderzoek houdt hij zijn mond om heibel met zijn vrouw te voorkomen en is bij iedere brug een zenuwzinking nabij.

Vrouwen doen dit met opzet, Hans. En wij mannen hebben ons maar te schikken naar de grillen van de vrouw. Ik had het dus helemaal mis met mijn stukje van toen. Wat moet ik doen om dit weer recht te breien? Je had het kunnen weten, zei Hans nadat het even stil was. Weet je nog die keer dat jij met het gezin naar een resort op Jamaica op vakantie ging, terwijl jij al had aangegeven dat je het fijn zou vinden om twee weekjes met de caravan op een camping in Appelscha te staan? Maar in dit geval zou ik helemaal niets doen. Die paar mensen die dat stukje van je hebben gelezen zijn dat allang vergeten. Bovendien: uit je verhaal begrijp ik dat dit onderzoek gehouden is onder mannen met een relatie. Nou, die heb jij niet. Je hebt gelijk, zei ik wat gekalmeerd.

Dank je wel dat je me even hebt willen aanhoren, zei ik tegen Hans. Doe de groeten aan je vrouw. Gaan jullie deze zomer nog op vakantie? Mijn vrouw heeft voor ons een fietstocht door de Pyreneeën geboekt, zei Hans.

KLAAS KASMA, KOKTE LEEUWARDEN

• HUIS AAN HUIS IN DE WIJKEN EN DORPEN
 (WISSELEND)

• VERSPREIDPUNTEN
 (DIE REGELMATIG WORDEN AANGEVULD; MET STER*
 MEERDERE MALEN)

CAMMINGHABUREN: POIESZ*, ALBERT HEIJN*, PRIMERA, BAKKER VAN DEN BERG, SLAGER SMIT, RENÉ FISH AND CHIPS, WIJKCENTRUM, GEZONDHEIDSCENTRUM • **VRIJHEIDSWIJK:** JUMBO*, MULTIFUNCTIONEEL CENTRUM • **BILGAARD:** ALBERT HEIJN*, BAKKERIJ VAN DER KLOET, SCHOEN- EN SLEUTELSERVICE BILGAARD, SLAGER SMIT, GROENTEZAAK YNE EN HINKE VAN DER MEULEN; GEZONDHEIDSCENTRUM, CAFÉ BILGAARD, PRIMERA, SNACKBAR DOUBLE FF, CHINEES-RESTAURANT MEI WAH • **WESTEINDE:** POIESZ*, SNACKBAR DE TILLE, KAPPER, ZORG-CENTRUM SWETTEHIEM, GEZONDHEIDSPLEIN WESTEINDE • **VALERIUS:** VISZAAK DE GEZONDE APOTHEEK*, ELY’S LUNCHROOM, TANKSTATION VALERIUSSTRAAT • **WESTEN:** HOTEL WTC, KAMER VAN KOOPHANDEL, MEUBELZAAK DE TIJD WONEN, EUROHOTEL • **NIJLÂN:** LIDL*, ALDI*, CAFÉ ’T WAP • **ALDÂN:** POIESZ*, APOTHEEK BENU, ZORGCENTRUM ERASMUSHIEM, ZORGCENTRUM ALDLÂNSTATE, TANKSTATION ALDLÂNSDIJK, MEDISCH CENTRUM LEEUWARDEN • **HEECHTERP/SCHIERIN-GEN:** POEISZ*, SNACKBAR RONDWEG, WIJKCENTRUM • **CAMBUURPLEIN:** JUMBO*, PRIMERA, APOTHEEK BOITEN*, TOM’S CAFETARIA • **WINKELCENTRUM LEEUWERIKSTRAAT:** JUMBO*, PRIMERA TROELSTRAWEG, SNACKPOINT DE LEEUWERIK • **ENGELSESTRAAT:** COMPUTERSYSTEMEN 2000 • **BLEEKLAAN E.O.:** POIESZ*, JUMBO*, TRYATER • **VLIET:** SNACKBAR ’T VLIET, SNACKBAR DE CENTRALE, BAKKER TROMP, HALAL SLAGERIJ ATLAS • **ORANJEWIJK:** ALBERT HEIJN* • **ACHTER DE HOVEN:** EETHUIS POTMARGE, WIJKCENTRUM J.H. KNOOPSTRAAT • **TIJNJEDIJK:** ALBERT HEIJN XL* (MIRO), AKO, VISZAAK HOLLAN- DER, TUINCENTRUM KLAVER, BP TANKSTATION • **WTC:** JUMBO* • **SCHRANS:** ALBERT HEIJN*, WARENHUIS DE BOER, DECO HOME, BIO BIJ JANSEN, FRIESE SCHRIJFKAMER, SCHOOTSTRA VIS*, FIETSSTATION 058, TABAKSZAAK PETER VAN DER KAMP* • **ZUIDERBUREN:** JUMBO* • **DE HEMRIK:** GROOTHANDEL MAKRO, SNACKBAR HEMRIK, FRIESCHE OLIE EN VERFHANDEL, OMROP FRYSLÂN • **DE ZWETTE:** SNACKBAR LORENTZ, DE FABRIEK, GROOTHANDEL SLIGRO, CRYSTALIC • **GROTE WIELEN:** RESTAU- RANT DE GROTE WIELEN

CENTRUM LEEUWARDEN: BOUWBEDRIJF DE VRIES , ORAN- JE HOTEL*, STATIONSKAPPER*, CAFÉ DE STEE, CAFÉ WAPEN VAN LEEUWARDEN, RESTAURANT DE WALRUS*, RESTAURANT SPINOZA, CAFÉ ORANJE BIERHUIS, CAFÉ DE TOETER, IERSE PUB PADDY O’RYAN, EETCAFÉ HET LEVEN, **IJZERHANDEL POSTMA,** DE WERELD VAN THEE, HOTEL STADHOUDERLIJK HOF, HOTEL ’T ANKER, HOTEL POST PLAZA*, SIGARENZAAK TETMAN DE VRIES, RESTAURANT DE WAAG, LEKTUURHAL OVER DE KELDERS*, RES- Taurant SARAY, RESTAURANT EFEZE, RESTAURANT EINDELOOS, RESTAURANT FELLINI, DOPPIO ESPRESSO*, RESTAURANT DE BURGEMEESTER VAN NAPELS, FIRE CAFÉ*, BARREVOETS, URKER VISZAAK, RESTAURANT DE KOPEREN TUIN, CAFÉ DE MARKIES, CAFÉ DE BRASS, RESTAURANT DE VLIEGENDE HOLLANDER, BAGELS AND BEANS, BAKKER BART, SPAR, LUNCHROOM SPIE- GELAAR, CAFÉ WOUTERS, DE-CAFÉ, EETCAFÉ DIKKE VAN DALE, DE HOFDAME, CHINEES RESTAURANT KOTA RADJA, EKO PLAZA*, SLIJTERIJ JELLE, ANNE & MAX, SNACKBAR ELY’S, ALBERT HEIJN*, VAN DER VELDE BOEKEN*, GALERIE DE ROOS VAN TUDOR, GALERIE DE VRIES, FRIESCHE CLUB, NEUSHOORN, KUNSTKADE, RABOBANK ZAAILAND*, BRASSERIE FRIES MUSEUM*, GRAND CAFÉ Z, SCHOUWBURG DE HARMONIE, HISTORISCH CENTRUM LEEUWARDEN, TRESOAR, BIBLIOTHEEK DBIEB*, STADHUIS, STADSKANTOOR OLDEHOOFSTERKERKHOF, PROVINCIEHUIS*

WIRDUM: CENTERRR , HOTEL-CAFÉ DUHOUX • **GROU:** ESSO TANKSTATION, HOTEL OOSTERGO, THEEHUIS, VISZAAK, JUMBO*, POIESZ, EETHUIS AMICAAL • **WERGEA:** SUPERMARKT ATTENT HANSMA, SLAGER HARMKE ANEMA • **DRONRYP:** IT HOLT • **MENALDUM:** POIESZ • **JELLUM:** RESTAURANT JONKER SIKKE • **WEIDUM:** HOTEL WEIDUMERHOUT • **AKKRUM:** POIESZ, HER- BERGH DE CLEEF, BAKKERIJ BOONSTRA • **REDUZUM:** DE BLAUWE TENT • **WYTGAARD:** FREDERIKA’S TAARTEN & SA

STIENS: ALBERT HEIJN*, POIESZ*, JUMBO*, EATCORNER PITER JELLES, VISKRAAM, PRIMERA, TENNISVERENIGING • **HURDEGARYP:** ALBERT HEIJN, POIESZ, SLAGER RYPMA, PRIMERA, HOTEL VAN DER VALK • **OENTSJERK:** BAKKER BRAAKSMA • **WYNS:** DE WINZE • **GYTSJERK:** ALBERT HEIJN*, VISKRAAM BINNE VAN DER KOOI, TANKSTATION VAN DEN BELT • **BURGUM:** BOEKHANDEL FRANKÉ AT SMA EN ANNEKE JAGER

Prijsvraag

HET WAS EVEN WACHTEN, MAAR
 WE ONTVINGEN TOCH NOG EEN
 PAAR MOOIE REACTIES OP DE FOTO
 VAN DE BOEKENBOOT

T ea Looijenga uit de Van der Helststraat schrijft ons: Beste mensen van Stadsblad Liwwadders. Een poosje geleden was ik bij de Bouwmarkt- winkel in de Hobbemastraat en daar lag jullie blad op de toonbank. Ik nam hem mee en zag de foto van de Boekenboot, en ja ook bij mij kwamen er herinnerin- gen. Omdat het blad al een aantal weken daarvoor was verschenen heb ik niet gereageerd, en dacht ook: dat zullen anderen wel massaal doen. Vanmorgen was ik weer in diezelfde winkel, en ik zag dat er ande- re exemplaren lagen. Uiteraard nam ik een mee, en was nieuwsgierig naar de reacties op de oproep van de vorige keer. Dat viel dus tegen, en daarom alsnog mijn herinnering aan de Boekenboot.

In de jaren 70 kwam ik te werken op een kantoor, wat gevestigd was in een zaal van de Vrije Evangelische Gemeente, Zuidvliet 14. In die tijd was het gewoonte dat je tussen de middag een uur en kwartier pauze had. Zelf ging ik naar huis. We woonden in de buurt (Koeplein) en we aten ‘warm’ tussen de middag. Moe- der had de tafel klaar en je kon meteen aanschuiven.

De meeste collega’s woonden buiten de stad, en aten hun brood op kantoor, en gingen daarna even de stad in. Hun loopje was ook naar de Boekenboot, waar ze (dokter)romans kochten.

Het waren van die romans waar je eigenlijk op de eerste bladzijde al wist hoe het zou aflopen (Bouquet- reeks?), maar mijn collega’s kregen er geen genoeg van. Hele stapels gingen er doorheen. Eén van de artsen die bij ons werkte zag eens zo’n boekje liggen en ging er een bladzijde uit voorlezen, uiteraard heel overdreven, prachtig! Zo nu en dan gingen de collega’s met een tas vol boeken die ze allemaal uit hadden naar de Boekenboot. Er werkten een man en een vrouw, en de man had een lange baard. Hij werd ‘de schipper’ genoemd, en als je drie boekjes weer inleverde, kreeg je een gratis.

Toen ging het kantoor verhuizen naar de boven- verdieping van het pand Nieuweweg 1. Recht tegenover de Boekenboot en hadden we het zicht op wat daar gebeurde. In mijn fotoalbum heb ik

nog een foto waarbij staat: de schipper heeft een nieuwe boot (niet i.p.v. maar er bij). Ze zijn later verhuisd naar een dorp (ik meen Hallum?) en ver- kochten daar boeken in een winkel of loods. Het schip verdween uit Leeuwarden. Wij verbaasden ons wel dat het nooit is gezonken onder de zware last van de boeken.

Ik heb wel eens gehoord, dat de boot na zijn functie van Boekenboot, in een voorstukje voorkwam van ‘Goede tijden, slechte tijden’, wat elke avond voor tv was. En nu is er een salonboot in Haarlem met de naam Stad Dokkum. Mij is verteld dat dit ook hetzelfde schip is, maar weet niet meer waar dat verhaal vandaan komt.

Nou, dit was mijn herinnering aan boekenboot en rondvaartboot ‘Stad Dokkum’. Op internet is vast nog wel één en ander te vinden. Vriendelijke groet en veel werkplezier met het blad.

En Harry Prins uit de Ibisstraat laat het volgende weten: De Boekenboot, echt een schip vol jeugdh- erinneringen. Iedere week, en soms haast iedere dag, met opgespaard zakgeld, de loopplank overgestoken. En bijna altijd met schatten het schip weer verlaten. Je moest wel geduld hebben en je best doen, want de boot stond propvol met boeken. In het midden, waar de eigenaar zat (ik ben zijn naam vergeten), stond in de winter een grote houtkachel te loeien. Stiekem dachten we wel hoeveel boeken en stripalbums zijn daarin verdwenen? Hij stond ook met een vrachtw- agen met uitklapbare zijkant op de markt en heeft ook nog aan de overkant een winkel aan het Zuiderplein gehad (waar nu een fietsenzaak zit). Uiteindelijk zijn ze vertrokken naar Hallum, waar de vrouw van de eigenaar nog jaren de winkel heeft beheerd.

Ook een mooi verhaal bij de nieuwe foto? Stuur het dan op naar Stadsblad Liwwadders, M.H. Trompstraat 8, 8921 GH Leeuwarden en u maakt kans op een mooi boek over de historie van Leeuwarden.

JE MOET ER NAAR LEREN

Advertorial

LUISTEREN

‘Ik denk dat we in Leeuwarden een groter aanbod van platenzaken hebben dan Groningen, een stad die een keer zo groot is. Dat is toch wel opmerkelijk.’ Henk van ’t Zand opende in 2019 zijn platenzaak T-Rex Records aan de Oostersingel 6 in Leeuwarden.

De openingstijden zijn inmiddels verruimd naar vrijdag en zaterdag en het aantal klanten groeit gestaag. ‘Ja, het loopt best lekker.’

‘Naast het verkopen van lp’s en cd’s speelt ook de inkoop ervan een grote rol. Om mooie spullen te kunnen verkopen is het van belang om ook mooie spullen in te kopen, het rechtstreeks inkopen bij bands en kleinere labels speelt dan ook steeds een belangrijker rol. Ook tweedehands hands lp’s en cd’s kopen wij in en bieden daarvoor een hele mooie prijs. Wanneer je van je collectie af wilt of je hebt nog wat op zolder liggen, neem dan contact met ons op. Je staat versteld van wat een collectie nog op kan brengen.’

Sinds de start ontwikkelt de winkel zich voorspoedig. Het is net als vergelijkbare zaken niet alleen een verkoopwinkel maar ook een soort sociëteit voor gelijkgestemden, die soms al ver voor het openingsuur voor de deur staan. ‘Ik zie dat

platenliefhebbers uit het hele land hiernaartoe komen. Die maken er een dagje muziekwinkels in Leeuwarden van. Ze komen bij mij en gaan ook naar de andere platenwinkels. Ja, we hebben inmiddels vijf platenwinkels in Leeuwarden.’

T-Rex Records heeft een vaste groep klanten die op de hoogte willen blijven van de laatste muzikale ontwikkelingen. ‘Op de socials, zoals Facebook en Instagram worden dan ook wekelijks filmpjes gepost, waarin de nieuwste aanwinsten getoond worden. Hier wordt veel naar gekeken, toch wel zo’n 1000 keer per week.’

‘Het genre hardrock en heavy metal is sterk vertegenwoordigd bij T-Rex Records, de meeste nieuwe titels hebben we dan ook vaak wel op voorraad. Naast dit stevige genre, is er ook genoeg aanbod in hiphop, blues, jazz, trance, rock, punk,

‘Ik zie dat platenliefhebbers uit het hele land hiernaartoe komen’

country, gabber, etc. De meeste nieuwe gezichten zijn verrast over ons aanbod en de overzichtelijkheid van onze winkel, alles staat keurig op genre en alfabetische volgorde. Wij hebben dan ook een mooie voorraad van ruim 10.000 lp’s, 4000 cd’s, 2000 vinyl singles en behoorlijk wat dvd’s.’

‘We doen ieder jaar mee aan Record Store Day. Een prachtig, kleinschalig evenement dat vanuit Amerika is over komen waaien en waarmee de platenwinkels speciaal in de spotlights worden geplaatst. Record Store Day kenmerkt zich door speciale releases die vaak op die dag voor het eerst op vinyl uitkomen, een speciale vinyl kleur hebben of andere bijzonderheden.

Op Record Store Day 2026 zagen ruim 500 releases voor het eerst het daglicht. Dat was mede de oorzaak ervan dat dit jaar de

eerste mensen al om half zeven ’s ochtends voor de deur stonden. Het is ieder jaar weer een gekkenhuis.’

Zelf is Henk van ’t Zand een overtuigd fan van de Amerikaanse rockband KISS. Hij was bij het afscheidsconcert in 2023 in New York en eerder al schepte hij zich met zijn vrouw in voor een aantal cruises die de beroemde band organiseerde. Het afscheid van KISS deed hem wel wat. ‘KISS was een evenement van klasse. De leden bouwden er een hele show omheen. De bassist Gene Simmons had bijvoorbeeld een kostuum aan van wel veertien kilo. Hij is inmiddels bijna 77 jaar en heeft altijd gezegd dat een KISS-show een belevenis moet zijn, waarbij je ogen en oren te kort komt. Wanneer dat niet meer mogelijk is, dan is het tijd om te stoppen. Wat overblijft is een flinke KISS vinyl-collectie, die gaat nooit meer weg.’

WAAR T-REX OOK VEEL AANDACHT AAN GEEFT, IS DE PROMOTIE VAN LOKALE BANDS. ‘WE VINDEN HET INTERESSANT OM BANDS UIT DE STAD EN REGIO EEN PODIUM TE GEVEN. DE CD’S, VAN ONDER ANDERE, BANDS ALS ZUBZERO UIT LEEUWARDEN EN ATMORAN EN DRÖVICH UIT DOKKUM GEVEN WE EEN PROMINENTE PLAATS IN ONZE ZAAK. ONDER DE NOEMER ‘SUPPORT YOUR LOCALS’ GAAT DE GEHELE OPBRENGST VAN DIE VERKOOP GAAT NAAR DE BANDS.’

DONATEURS ZIJN BROODNODIG. DONEER! WWW.LIWWADDERS.NL

REDACTIONEEL

Zaken waarmee u zit pakken wij graag op. We zien dat onze lezers onze krant en website waarderen en daarom doen wij een beroep op u. Wanneer u onze artikelen van belang vindt, dan nodigen wij u uit om donateur te worden. Uw bijdrage is zeer welkom. U kunt uw bijdrage overmaken op NL06 RABO 0320.2000.51 t.n.v. Veldman Journalistieke Producties. U kunt uw bijdrage ook overmaken aan de Stichting Loods 50 voor onderzoeksjournalistiek. Deze stichting is gelieerd aan Liwwadders, het bestuur bestaat uit Bearn Bilker (voorzitter), Sietske Inberg en Hester Witteveen. Het rekeningnummer van de Stichting Loods 50 is NL88 RABO 0355.1954.96 onder vermelding donatie en uw e-mailadres. Jaarlijks wordt u uitgenodigd voor onze donateursbijeenkomst. Als u het stadsblad leest, dan merkt u dat Liwwadders niet zomaar een huis-aan-huisblaadje is. Liwwadders is op meer dan 170 plaatsen (supermarkten, sporthallen, stamtafels, kantines en wachtkamers) gratis verkrijgbaar in de gemeente Leeuwarden en ook daarbuiten. Is-ie op, dan wordt er meestal aangevuld. Bent u als ondernemer/vereniging/zzp’er geïnteresseerd in een bedrijfsreportage, viert u binnenkort feest of wilt u iemand in de bloemetjes zetten: neem dan contact met ons op: tel. 058-2133138 of info@liwwadders.nl Uw betaalde advertorial wordt gratis doorgeplaatst op onze website en via onze andere mediakanalen. Ook in dit nummer treft u enkele artikelen aan die eerder op onze websites www.liwwadders.nl en Dossier Liwwadders verschenen. We vonden ze belangrijk genoeg om ze ook in de papieren krant af te drukken.

AFVALCONTAINER HUREN IN LEEUWARDEN E.O.?

Afvalcontainer verhuur

(van 3m3 tot 40m3)

Milieustraat

Bedrijf & Particulier!

Einsteinweg 16 | Leeuwarden

058 213 1018 | info@oldehove-recycling.nl

www.oldehove-recycling.nl

Se make mij de pis niet lauw

Door Andries Veldman

Toen ik onlangs de Mercuriusfontein voor de Beurs in zijn volle glorie zag spuiten, keek ik er in eerste instantie raar van op. Al in de periode van burgemeester JOHN TE LOO werd er gemord over de niet spuitende bloterik; we waren er inmiddels aan gewend. Ik ben er speciaal nog even omheen gelopen en zag tot mijn grote verwondering dat alle spuiters het deden en ook nog op volle kracht. Hoe is het mogelijk, dacht ik, hier staat een fontein zoals een fontein bedoeld is. Maar al gauw be kroop mij het gevoel dat dit niet lang kan duren. Wij zijn geen stad van fontein en waar je, zoals in Italië, op een terrasstoel gezeten kunt genieten van de omgeving en alles wat voorbij komt wandelen. Dan is het al snel van: kest ut su ferdiane? Kijk naar de fontein tjes op het Wilhelminaplein, die om het geringste worden uitgezet. Niemand die op het idee komt om de kleine markten die er op het plein worden gehouden om de fontein en heen op te stellen om zo één aangenaam geheel te creëren. Veel te ingewikkeld. De ambtenaar fontein en gaat liever kort door de bocht en zet tot teleurstelling van ouders met kinderen bij de kleinste activiteit op het plein de kraan al uit.

Iets waar ik enorm om moest lachen is het nieuwe college van Rotterdam. Daar stond de beoogde wethouderskandidaat van D66 klaar om te worden geïnstalleerd. Haar familie zat met bloemen op de tribune om haar te feliciteren. Maar wat gebeurde er? D66 was even vergeten dat niet het lokale partijbestuur de baas was; dat is nog altijd de gemeenteraad. Die koos voor een andere kandidaat om de kleur in de stad enigszins recht te doen.

Het deed me denken aan de installatie van onze onvergetelijke ISABELLE DIKS, wethouder voor GroenLinks. Tot verrassing van velen (en tot grote schrik van Diks) opende het VVD-raads lid AUKJE DE VRIES net voor haar installatie een debat over haar persoon. Toch kon ze verder. Ze schopte het nog tot Tweede Kamerlid (kies een vrouw), waarna ze via de zijdeur vertrok nadat er gedoe was ontstaan rond haar wachtgeldregeling. Dat ze een lelijke opmerking maakte over haar leefstijl, die nu eenmaal een fors salaris rechtvaardigde, hielp niet. Kamervoorzitter KHADIJA ARIB vond dat ze met haar handelswijze

het aanzien van de Tweede Kamer had beschadigd. Gelukkig voor Diks kon ze daarna nog even in Groningen terecht. Raads lid De Vries had even moeten door drukken met haar vragen, dan was ons veel onheil bespaard gebleven.

Nu gonst de naam van Aukje rond als mogelijke burgemeester van onze fijne stad. Maar ik denk niet dat dit geluk zal toevallen aan de voormalige staatssecretaris, die in enkele kabinetten RUTTE figureerde. KLAAS KASMA moest als invallend kastelein van het Oranje Bierhuis tot twee keer toe met het bonnetje achter de latere staatssecretaris van financiën aanhollen om die betaald te krijgen, dan kun je haar toch moeilijk het hele gemeentelijke apparaat in handen geven. Ook met in VVD-kringen populaire tekst: armoede is een keuze, een aanvalskreet die zij met groot enthousiasme gebezigd heeft, krijgt ze in vele wijken de handen niet op elkaar.

Wie ook in de race lijkt te zijn, is CDA-gedeputeerde FRISO DOUWSTRA. Douwstra solliciteert zich suf om uit het merkwaardige college van gedeputeerde staten weg te komen. Hoe groter de lach op zijn gezicht, des te groter zijn drang om het hazenpad te kiezen. De kleinste gemeente van het land is hem goed genoeg. Ook Douwstra zou ik adviseren om zijn hoop op de Friese hoofdstad te laten varen. Je ziet steeds vaker bestuurders, onlangs nog Proloogvoorzvrouw ARJETTE DE PREE, op latere leeftijd, en dus veel te laat, kiezen voor gezin en familie. Dat zou ik bij veertiger Douwstra nu al aanbevelen. Waarom wachten tot iedereen ziek, zwak en misselijk is? Je moet er nú bij zijn om vrouw en kinderen in hun kracht te zetten. Ga toch eens lekker met ze bij de Mercuriusfontein zitten mijmeren. Kijk eens goed naar die heerlijke bilpartij en laat de geest maar waaien.

SPONSOR ROLLEMA VASTGOED

ROLLEMA VASTGOED

RUIMTES PER UUR TE HUUR

'De bouw van nieuwe kantoren is bijna onbetaalbaar geworden.' Dat constateert de Leeuwarder vastgoedondernemer Tjalling Rollema. Rollema speelt met de verhuur van kantoorruimten in Crystalic, aan de Aldlânds dijk en op de Emmakade in op de wens van ondernemers voor huur van flexibele locaties voor een bepaalde tijd. Zo kunnen er in het iconische gebouw Crystalic ruimtes per uur worden gehuurd. Irene Rollema vertelt: 'Wij zijn een van de weinige verhuurders in deze regio waar je op korte termijn online een ruimte per uur kunt reserveren. Je maakt eenvoudig een account aan via onze website en kunt daarna precies bekijken welke ruimtes wanneer vrij zijn. Dit gebeurt al langere tijd in de Randstad, maar dat kan nu ook in Leeuwarden.'

Bovendien is Crystalic extra aantrekkelijk vanwege de faciliteiten die er geboden worden. Tjalling Rollema: 'Er is een bemande balie, dat vinden ondernemers prettig. Daarnaast zijn er allerlei horecafaciliteiten en hebben we een in pandige kinderopvang. Parkeren voor de deur, eventueel met het gebruikmaken van oplaadpalen, is hier nog gratis. We hebben zelfs douches voor de sportievelingen. Dit is een ideale werkplek voor zzp'ers en anderen die houden van een robuuste presentatie in een opmerkelijk gebouw.'

Irene Rollema is als bedrijfskundige in de ict van het vastgoedbedrijf gedoken. 'De tijd dat je alle gegevens in mappen opbergt ligt achter ons. De ruim driehonderd huurders in al onze gebouwen kunnen nu centraal worden aangestuurd. Ik hoef me niet meer af te vragen wie daar ook alweer in die hoek zat.' De softwarepakketjes die hiervoor gemaakt worden kunnen eventueel ook aan derden beschikbaar worden gesteld.

Tjalling Rollema ziet nog genoeg emplooi voor startende ondernemers. 'Arbo-artsen, mediators en fysiotherapeuten weten onze locaties blindelings te vinden. Ook het bevolkingsonderzoek Lifelines maakt gebruik van onze accommodaties. De trend is momenteel: twee dagen thuis werken en drie op kantoor. Dat laatste vormt dan vooral een ontmoetingsplek.' De Koepelkerk aan de Vredeman de Vriesstraat, een van de gebouwen van Rollema Vastgoed, zoekt nog een nieuwe invulling. 'Met het organiseren van concerten zijn we gestopt. Er moeten nog enkele restauraties aan het gebouw plaatsvinden. Mensen met een idee voor de invulling van de voormalige kerk mogen zich melden.'

EVEN NAAR HET BIERHUIS

KOUD BIER • OUDE KAAS
DROGE WORST

AUCKAMASTRAATJE 2 (NAAST HET STADHUIS)

i www.deutrecht.frl

Tanja Smeets

Neem tijdens deze tentoonstelling een kijkje in de wereld van beeldend kunstenaar Tanja Smeets, een universum vol organische landschappen en wezens die nog maar net zijn geboren én er altijd al waren.

Zoeken naar een nieuw evenwicht, dat is waar het werk van Tanja Smeets over gaat. Een evenwicht tussen de vertrouwde dagelijkse wereld die we allemaal kennen en zien, waar we ons op ons gemak doorheen bewegen, en een andere wereld, die er ook is, maar waar zich processen voltrekken die we haast niet opmerken - waar dingen almaar doorgroeien, niet te stuiten zijn.

11 APRIL T/M 26 SEPTEMBER • DE UTRECHT TWEEBAKSMARKT

i www.sliekerfilm.nl

Les vacances de Monsieur Hulot (4K Restoration)

‘Les Vacances de Monsieur Hulot’ speelt zich af in een badplaats aan de Atlantische kust waar vakantiegangers hun stedelijke gewoontes meenemen naar een omgeving die juist bedoeld is voor rust en ontspanning. In deze setting arriveert Monsieur Hulot in zijn oude, lawaaierige auto met de eenvoudige bedoeling om van zijn vakantie te genieten.

‘Les Vacances de Monsieur Hulot’ is een fundamenteel vertrekpunt in Tati’s werk, waarin de figuur Hulot voor het eerst volledig tot leven komt als katalysator van subtiele chaos in een ogenschijnlijk ordelijke wereld. De film is in 4K gerestaureerd, waardoor de zomerse kustbeelden, de fysieke komedie en de subtiele details van Tati’s mise-en-scène met hernieuwde helderheid en scherpte zichtbaar worden.

30 JULI • FILMHUIS SLIEKER WILHELMINAPLEIN

i www.instagram.com/vijzelstraat_leeuwarden

Boerenmarkt in de Vijzelstraat

Maandelijkse boerenmarkt in de Vijzelstraat in Leeuwarden, met lokale producten rechtstreeks van de boer en maker. Iedere eerste zaterdag van de maand (m.u.v. januari en augustus).

Een kleinschalige en sfeervolle versmarkt in het historisch centrum van Leeuwarden. Struin langs kraampjes vol lokale en ambachtelijke producten, rechtstreeks van de boer en maker. Onder de rook van de Grote Kerk en Bonifatiuskerk, nabij het Natuurmuseum en stadspark De Prinsentuin. Geniet, ontmoet, en laat je verrassen in ons fijne straatje met eigenzinnige ondernemingen en atelier-winkels.

Bij slecht weer kan het zijn dat de markt wordt verplaatst.

5 SEPTEMBER EN 3 OKTOBER • VIJZELSTRAAT

i www.kunsthandeldevries.nl

Herr Seele & Kamagurka bij kunsthandel en galerie De Vries

Een impressie:

Tribale kunst: Afrika, Nw Guinea en China
Klassiek Modernen
In- en Verkoop
In Stock
Advies bij beleggen kunst
Verzorgen van kunst voor bedrijven
Doorlopende Exposities van gerenommeerde kunstenaars
Nationale en Internationale Moderne en Hedendaagse Kunst

DO T/M ZA 13.00 T/M 17.30 • TURFMARKT 1

JONGEREN KIJKEN VAAK HUN OGEN UIT BIJ WAT WE ALLEMAAL TE BIEDEN HEBBEN

'Je wordt blij van sport. En: sport is goed voor je gezondheid en je mentale welbevinden.' Menthe Harssema en Remko Zandberg zijn deze weken druk met de SummerTour, dat staat voor een zomer vol sport, plezier en ontmoeting. Tot en met 13 augustus is de SummerTour in verschillende wijken en dorpen in en rond Leeuwarden te vinden. 'We bieden van alles aan en in veel gevallen kun je meteen meedoen.' Deelname is geheel gratis.

Advertorial • Foto Marchje Andringa

Op donderdag 23 juli, bijvoorbeeld, is de SummerTour aanwezig in de Leeuwarder Vrijheidswijk. 'Daar organiseren we een actieve middag voor jongeren en ook voor jonge kinderen. Die kunnen deelnemen aan allerlei sportieve uitdagingen', vertelt Menthe Harssema. Remko Zandberg vult aan: 'Het zijn activiteiten zoals spelletjes doen en andere vormen van bewegen. Onder begeleiding van een beweegcoach wordt je uitgelegd hoe het werkt en hoe je er plezier aan kunt beleven.' Menthe: 'De instap om mee te doen is laag. Ik zou zeggen: kom langs en kijk wat we te bieden hebben.' Remko: 'Als je ons aanbod ziet, dan weet ik zeker dat je niet stil aan de kant blijft staan.' De instuif draait om plezier maken, bewegen en kennismaken met nieuwe sporten en activiteiten. Je bepaalt zelf waar je aan meedoet en dat kan op je eigen niveau.

De SummerTour, die al enkele jaren in de zomer door de gemeente trekt, is een voortzetting van de Vliegende Sportbrigade. 'Met de SummerTour werken we samen met partners zoals Amaryllis Jongerenwerk en de Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst GGD. We bieden ook de gelegenheid aan verenigingen om zich te presenteren. Je krijgt een inkijkje in wat een bepaalde sportvereniging te bieden heeft. Dat leidt regelmatig tot een aanwas van nieuwe leden.'

•
HOU DE
WEBSITE EN DE
SOCIALS IN DE
GATEN, OOK VOOR
ACTIVITEITEN IN
DE ANDERE
VAKANTIES!
•

In de Vrijheidswijk worden verschillende activiteiten opgesteld waar je zelf bij kunt aansluiten en van alles mag uitproberen. Dat kan gaan van frisbee, voetbal en tennis tot 3x3 basketbal en calisthenics. 'Voor iedereen is wel iets leuks te beleven', zeggen Menthe en Remko.

'Omdat we de sporten en activiteiten naar de wijken toebrengen is de deelname zeer laagdrempelig. Als we de bus met spullen uitladen, dan is er al belangstelling. Jongeren kijken vaak hun ogen uit bij wat we allemaal te bieden hebben', zegt Remko. 'Wie meedoet ontdekt vaak onvermoede talenten voor een bepaalde sport of activiteit. Deelnemers staan soms versteld van hun prestaties. Dat ik dat kan, horen we dan', vertelt Menthe.

Ook leggen de bewegingscoaches graag uit hoe de bewegingsattributen werken die in bijvoorbeeld Westeinde en in de

bv SPORT SUMMERTOUR

- 21 JULI • JEUGDINSTUIF SPORT & SPEL • ZUIDERBUREN
- 22 JULI • URBAN SPORTS • OUD-OOST
- 23 JULI • SPORT & SPEL • VRIJHEIDSWIJK
- 28 JULI • SUP CLINIC • BINNENSTAD
- 29 JULI • RUGBY CLINIC • ALDLÂN
- 30 JULI • FAMILIE SPORT & SPEL • WIRDUM
- 4 AUG • BEWEEGWORKOUT & JEUGDINSTUIF • WESTEINDE
- 6 AUG • VOETBALTOERNOOI • HEECHTERP-SCHIERINGEN
- 11 AUG • FAMILIE SPORT & SPEL • GOUTUM
- 13 AUG • FAMILIE SPORT & SPEL • MANTGUM

wijk Schieringen staan opgesteld. 'Dan blijkt dat velen die beweegtuinen wel kennen, maar geen idee hebben wat ze ermee kunnen. Als wij dan even voordoen hoe het werkt, zie je meteen actie. Dan is het van: goh, had ik dat geweten, dan had ik er wel vaker gebruik van gemaakt.'

De activiteiten en de locaties van de SummerTour zijn eenvoudig te vinden op de website van bv SPORT. Hierop staat precies aangegeven voor welke groepen de activiteiten zijn bedoeld en het tijdstip dat wanneer de bus is uitgeladen, het sportieve feest kan beginnen.

Noord Nederlandse Bestrijdingsdienst
Miedwei 4
9081 AJ Lekkum
Telefoon: (06) 5354 3006

!!IEDERE DAG VERS NIEUWS!!
LEES DE LAATSTE BERICHTEN OP WWW.LIWWADDERS.NL

- **SNEU. HET KLEINE EVENEMENT GLUREN BIJ DE BUREN IS ZONDAG BIJ T-SHIRTWINKEL THE SAINT IN DE SINT JACOBSSTRAAT IN HET WATER GEVALLEN. EEN VAN DE BANDS DIE HIER ZOUDEN OPTREDEN KREEG MAAR LIEFST DRIE BEKEURINGEN. DE SINT JACOBSSTRAAT IS MOMENTEEL SLECHT BEREIKBAAR. TSJA, TOEN HADDEN ZE ER GEEN ZIN MEER IN EN ZIJN ZONDER TE SPELEN VERTROKKEN, ALDUS WINKELIER RUDY.**
- **DE RAAD VAN LEEUWARDEN GAAT EVEN LEKKER BORRELEN EN HAPPEN BIJ JONKER SIKKE IN JELLUM. DIT ALS BESLUIT VAN EEN JAAR HARD WERKEN VOOR ONS. DONDERDAG WORDEN DE ADVIEZEN VAN DE GEZONDHEIDSRaad EN HET COLLEGEPROGRAMMA EVEN TERZIJDE GELEGD.**

‘D66: slimmer en anders bouwen of woonruimte creëren’

‘Het nieuwe college wekt verwachtingen, maar dekt zich ook weer in tegen tegenvallers’

Door A. de Boer • Beeld Anton Feddema

DE NIEUWE COALITIE:

TEGENSTRIJDIGE

Onder leiding van Martijn Balster – eerst verkenner en toen formateur – kwam Leeuwarden uit op de coalitie die zich al spoedig na de verkiezingen voor de gemeenteraad van 18 maart 2026 maart aftekende.

PvdA/GroenLinks – inmiddels PRO – beleefde een dramatische uitslag en daalde van 15 naar 9 zetels. Ook landelijk gezien trok dit de aandacht. Van alle provinciale hoofdsteden leed PRO in Leeuwarden het grootste verlies.

D66 kwam in Leeuwarden – in het spoor van de landelijke verkiezingen – goed voor de dag en is in omvang nu de tweede partij (5 zetels) in de gemeente. Met enkele andere partijen – Jan Willem Tuininga van de FNP wees er onlangs nog op – had Leeuwarden onder aanvoering van D66 een heel andere coalitie kunnen krijgen. D66 en VVD durfden dit blijkbaar niet aan. De verkenner/formateur liep, naar het lijkt, nog aan de leiband van het voormalige machtsblok, met name die van de PvdA.

Het nieuwe college – PRO met twee wethouders, D66, VVD en CDA met elk één – staat voor aanzienlijke uitdagingen. Dat schrijven ze zelf in het onlangs geproduceerde programma met de wat omslachtige titel ‘Ruimte voor de toekomst. Nu doorpakken voor een sterk en leefbaar Leeuwarden’. Het vorige college deed het met ‘Nu investeren in de Toekomst. Vergroenen, verbinden, verwaarden’.

In het nieuwe college van B en W is PRO nu in de minderheid, een groot verschil met het verleden. Waarbij PRO wel de centrale plaats, met wethouder Kuiken op Financiën, wist te behouden. Er tekent zich hiermee in de nieuwe verhoudingen ook alvast een interessante positie af voor de nieuwe burgemeester, opvolger van de CDA’er Buma. De

interim Foort van Oosten moet voorlopig het huis bewaken. Lukt het hem, en zijn opvolger, om de nieuwe coalitie – met veel pijn voor PRO – in rustig vaarwater te houden? En welke ruimte gaat hij geven aan de gemeenteraad die meer kleine partijen is gaan tellen, met ook een tendens naar verrechtsing?

Het is afwachten of de drie andere partijen – D66, VVD en CDA – hun gezamenlijke meerderheid in het college voor het ontwikkelen van eigen beleid en het eigen profiel weten te benutten. De kans is aanwezig – ook vanwege de onderlinge concurrentie – dat het blok PRO, met wortels in het ambtelijk apparaat, in de praktijk sterk bepalend blijft. De drie partijen moeten oppassen dat ze zich niet in de door de pas vertrokken wethouder Gijs Jacobse (Gemeentebelangen) nog eens geschetste historische rol van het CDA als bijwagen laten manoeuvreren. Een lot dat Jacobse zelf als vertegenwoordiger van Gemeentebelangen afgelopen vier jaar lijdzaam heeft gedragen. De kiezers hadden meer vuurwerk verwacht. Met het in het vooruitzicht gestelde boek van Jacobse, over Leeuwarden en zijn burgemeesters, kan hij de boel in Leeuwarden nog eens opschudden.

De verschillen tussen het vorige en het nu gelanceerde coalitieprogramma zijn volgens waarnemers niet bijster groot. Waar de presentatie beklemtoonde de twee nieuwe wethouders, Bruijninx (D66) en Visser (VVD) het motto: ‘Minder praten, meer doen’. In hoeverre dat een verwijt inhoudt aan het adres van het vorige college, waarvan de wethouders, Kuiken en Stelling-

‘De kiezers hadden meer vuurwerk verwacht’

werf van PRO en Reitsma van het CDA, voor vier jaar hebben bijgetekend, blijft onduidelijk.

Opmerkelijk is de verandering in de financiële positie van de gemeente. Er klinken serieuze winstwaarschuwingen van wethouder Kuiken. In gemeenteland klonk jarenlang de waarschuwing voor het ravijnjaar 2026. De gemeente Leeuwarden gaf steeds aan er financieel goed voor te staan. Waar deze omslag aan te wijten valt, wordt in het nieuwe akkoord summier uitgelegd. In elk geval leidt het tot een beoogde inkrimping van het ambtelijk apparaat. Structureel zou het op dit punt volgens de tabellen gaan om een bezuiniging van 3,5 miljoen euro. Ook gaan vanwege de financiële problematiek diverse belastingen (bijvoorbeeld de OZB en toeristenbelasting) en heffingen omhoog. Niet leuk voor inwoners en toeristen. De prangende vraag is daarbij of een geslonken ambtelijk apparaat erin slaagt het motto ‘Minder praten, meer doen’ in praktijk te brengen.

Het zorgenkind Jeugdhulp is – waarschijnlijk vanwege de onbeheersbaarheid, ook financieel – terechtgekomen in de portefeuille van wethouder Kuiken. In hoofdstuk 2 van het programma getiteld ‘Een samenleving voor iedereen’ komen de bekende leuzen weer voorbij: betere en effectievere toegang tot jeugdhulp. Voormalig GroenLinks-aanvoerder Molenaar, nu oppositioneel raadslid voor SLIM, sprak haar twijfels uit: eerst zien en dan pas

geloven. Het motto van de coalitie, minder praten, meer doen, klonk haar maar al te bekend in de oren. Haar geloof leek ver te zoeken. Met haar politieke verleden bij GroenLinks mag zij een ervaringsdeskundige heten.

Overigens is het hele ‘sociaal domein’, waartoe de jeugdhulp behoort, voor de coalitie een onderwerp van ernstige zorg. Er zijn toenemende problemen, de vraag naar zorg en ondersteuning groeit, terwijl – zo valt te lezen – de beschikbare middelen beperkt zijn. ‘Om het stelsel houdbaar te houden is het nodig om scherper te sturen op inhoud, kwaliteit en kosten’. De gemeente wil daarom ‘nadrukkelijker regie op het totale netwerk van zorg en ondersteuning’ gaan voeren. Hoe dat gestalte gaat krijgen blijkt nog niet uit de stukken. Alleen een verwijzing naar de landelijke Commissie Van Ark is wat mager. De vorige wethouder Kramers (GroenLinks) gaf eind vorig jaar in een discussie aan, dat wat haar betreft het systeem van de jeugdzorg, ook inhoudelijk, volledig failliet is. Met alleen het nemen van meer regie – ook al vele malen aangekondigd – zal het niet klaar zijn.

Indertijd was het optimisme groot. De decentralisatie van taken van rijk naar gemeente in 2015 beloofde veel. In Leeuwarden liepen we voorop, althans een aantal ambtenaren droeg dat geluid bij voortdurende uit. Er ontstond een Amaryllis-syndroom, waarvan iedereen nu

toch wel moet zijn genezen. De echte analyse op lokaal niveau is helaas nog niet op papier gezet.

Volgens het voorwoord van het akkoord ‘speelt onze gemeente een steeds belangrijkere rol. Niet alleen in Fryslân, maar ook op (inter)nationaal niveau’. Of dat zo is, blijft mistig. Bij dergelijke beweringen past een heldere onderbouwing. En het is ook beter als anderen dat oordeel vellen. De onderbouwing missen we. Misschien wordt bedoeld op het Fries Stedelijk Netwerk. Een fenomeen dat onder andere in de LC in bijdragen van Erwin Boers zo nu en dan wordt gepromoot. Boers verzwijgt daarbij dat in andere gemeenten die niet tot de vier uitverkorenen (Leeuwarden, Smallingerland, Heerenveen en Súdwest) behoren met argwaan naar dit fenomeen wordt gekeken. Behalve deze vier gemeenten noemt het akkoord ook de provincie Fryslân als partner. Met daarbij geen woord over regelmatig optredende verschillen van inzicht tussen de provincie en de gemeente Leeuwarden, bijvoorbeeld als het gaat om subsidies aan Arcadia (Bouwwerk) en inspanningen ten behoeve van de woningbouw. Dergelijke verschillen van inzicht zullen wel onvermeld blijven in de aangekondigde ‘verstedelijkingsstrategie voor het Fries Stedelijk Netwerk’. Een dergelijke strategie zou eerst eens – met deskundigen van diverse pluimage, te denken valt bijvoorbeeld aan wandelprofessor Zef Hemel – met voldoende ruimte voor een goede discussie in de gemeenteraad aan de orde moeten komen. Er zijn hier veel invalshoeken. Met daarbij nadrukkelijk de vraag: wat vinden de inwoners ervan?

Er zijn twee partijen – van uiteenlopend karakter – die bij de verkiezingen aandrongen op meer directe participatie van bewoners, bijvoorbeeld via referenda. Dat waren ter rechterzijde Forum voor Democratie en ter linkerzijde de nieuwkomer SP. Bij de reactie op het coalitieakkoord was SP’er Schelvis de enige die in herinnering riep dat bij de raadsverkiezingen krap boven de 50% van de kiezers naar de stembus kwam. Dat tast de legitimiteit van het lokale bestuur aan. In het coalitieakkoord ontbreekt het volledig aan actie op dit punt.

!!IEDERE DAG VERS NIEUWS!!
LEES DE LAATSTE BERICHTEN OP WWW.LIWWADDERS.NL

- **DE PALMEN ZIJN VERWIJDERD. WAT NU? JA, DE PALMEN, WE WAREN ER EEN BEETJE AAN DIE RARE DINGEN GEHECHT GERAAKT, OP DE KELDERS HEBBEN PLAATSGEMAAKT VOOR EEN MOOI TERRAS. DE NIEUWE UITBATER VAN NINE, BAS ZEINSTRAS, VERWACHT VEEL VAN ZIJN NIEUWE ONDERNEMING.**

‘Visser (VVD) zal sterk sturing moeten geven aan de ambtelijke aanpak. En niet andersom’

SIGNALEN

Het blijft bij mooie woorden over participatie, betrouwbaarheid en er voor iedereen willen zijn.

Op basis van een korte nota – met daarin een informatief overzicht van wat de gemeente in afgelopen jaren wel en niet heeft gedaan aan bestuurlijke vernieuwing – zou hier een frisse koers uitgezet kunnen worden. In een dergelijke nota zou een terugblik op bijvoorbeeld het proces rond de komst van een azc onder de vliegbasis verhelderend kunnen zijn. Hoe het niet moet, is daar in optima forma gebleken. En welke lering trekken gemeenteraad en B en W daaruit?

Het initiatief hiervoor lijkt te passen bij D66, als nieuw toetredende partij in de coalitie. Johan Magré als fractieleider kan te rade gaan bij de beginjaren van D66 onder de inspiratie van Hans van Mierlo. De partij steekt duidelijk de nek uit met de aangekondigde ambities voor de woningbouw. Naar we begrijpen gaat het wethouder Bruijninx niet alleen om nieuwe woningen, maar ook om slimmer en anders bouwen of woonruimte creëren. Een verstandige inzet.

Ook daar geldt dat een vernieuwende nota – met aanboren van onorthodoxe visies – gewenst is. Zoals gezegd oordeelt de coalitie dat niet alles opnieuw hoeft te worden bedacht. Veel goede plannen liggen er al, zo stelt het programma. Maar op het punt van het ‘anders en slimmer bouwen’ zullen de inwoners en de gemeenteraad toch wel op hulp en uitleg mogen rekenen. Vergelijk bijvoorbeeld ook de discussie over de Hounspolder en De Hem.

Wethouder Visser moet de komende jaren het blazoën van de VVD hoog houden. Gelet op zijn geslaagde optreden als raadslid en fractievoorzitter in afgelopen jaren – met bijvoorbeeld het initiatief bij moties van afkeuring inzake de werkwijze van het college bij het onderwerp azc vliegbasis – heeft hij de VVD, na twintig jaar, terug op het zogenaamde pluche gebracht. Zijn kritische benadering (vergelijk de problematiek in en rond de Vlietbuurt) laat hem hopelijk niet in de steek. Visser zal sterk sturing moeten geven aan de ambtelijke aanpak. En niet andersom.

Visser werpt zich onder meer op de cultuur. ‘Cultuur is geen kostenpost, het is een investering’. Af te wachten valt of Visser erin slaagt gevestigde posities in het culturele veld in toom te houden. De aangekondigde extra bijdrage voor Arcadia (1 miljoen in 2027 en 4 ton in 2028) – voor een nieuwe triënnale – lijkt in dit verband wat prematuur. De raad moet er de tanden maar eens op stuk bijten. Er zou een begin gemaakt kunnen worden met een goede discussie over de recente evaluatie van het bureau Lysias van Arcadia en de bijbehorende problematiek.

Het akkoord is een ambivalent stuk. In het voorgaande is slechts op een aantal punten een impressie gegeven. Bij herhaling horen we dat het nú tijd is om door te pakken. En tegelijk moet er bezuinigd worden en scherpe keuzes gemaakt. Welke precies, dat is grotendeels nog afwachten. Het is bekende beleidstaal. Het nieuwe college wekt verwachtingen, maar dekt zich ook in tegen tegenvallers. En je vraagt je regelmatig af hoe eerlijk of er met de inwoners wordt gecommuniceerd.

Een klein voorbeeld. Wat vroeger bezuinigingen heette, komen we nu op bladzijde 48 tegen als ‘ruimtescheppende maatregelen’. Er staan ook nogal verhullende passages in het document. Zo krijgt op bladzijde 21 het programma Volhoudbaar roem toebedeeld. Met dit programma is ‘de afgelopen jaren stevig ingezet op een duurzame energievoorziening, een groene en klimaatbestendige leefomgeving en meer uitvoeringskracht binnen de gemeente (...) Richting het einde van de bestuursperiode zal het programma daarom geleidelijk opgaan in de staande organisatie. Vooruitlopend hierop zetten we minder eigen middelen in en kijken we nadrukkelijk naar kansen om activiteiten voort te zetten met financiering vanuit het Rijk en andere externe subsidies.’

REKENT DE OPSTELLER VAN DE TEKST ER STIEKEM OP DAT ‘RICHTING HET EINDE VAN DE PERIODE’ IEDEREEN WEER VERGETEN IS WAT ER IN HET COLLEGE-PROGRAMMA WAS AFGESPROKEN? DE BESTUURLIJKE EN AMBTELIJKE WEGEN ZIJN SOMS ONDOORGRONDELIJK.

Veilig én goed zichtbaar de weg op!

DWN30 verlichtingsset
40.95

Urban-I 3.0 signal helm
99.95

Aircompressor Compact 10.0 vloerpomp
34.95

standaard **superservice**

Allemaal inbegrepen bij je nieuwe fiets.

- Altijd inruil mogelijkheden.
- Altijd een leenfiets.
- Vijf jaar dealergarantie op e-bikes.
- En nog veel meer!

*ruil: activeren, vraag naar de mogelijkheid. **niet van toepassing op e-bikes.

BIKE Totaal | MIENT DE VRIES

Pier Panderstraat 1 8913 CH Leeuwarden | Westeinde 1a 9079 LH St. Jacobiparochie | 088 654 33 22 biketotaalmientdevries.nl

Dax Gastrobar

Dax Gastrobar te Leeuwarden staat garant voor gastvrijheid, een goede keuken, prettige bediening, ruime keus in eten en drinken, flexibiliteit, gezelligheid en altijd een goede prijs/kwaliteit verhouding.

- * Dagschotel €13,25
- * Driegangenmenu €27,50
- * Studentenkorting 10% over de gehele rekening

Grote Hoogstraat 32
8911 HB Leeuwarden

Tel. 06-38254603
gastrobardax@gmail.com

TOM'S de Lekkerste van Leeuwarden

TOM'S SINDS 1998

Cambuurplein 1a, Leeuwarden WWW.TOMSCAFETARIA.NL

!!OPROEP!!

WIE (JONG OF OUD, M/V/X) HEEFT ZIN OM ARTIKELEN TE SCHRIJVEN VOOR LIWWADDERS? KIES JE EIGEN ONDERWERP OF SCHUIF AAN BIJ ONZE GEZELLIGE REDACTIEVERGADERING.

REACTIE NAAR INFO@LIWWADDERS.NL OF BEL NAAR TEL. 058-2133138

Bedankt voor dit goede artikel. Graag lees ik meer van dergelijke stukken en daarom scan ik de QR-code en maak direct 1,50 over op de rekening van Liwwadders

Tekst André Keikes • Foto: André Keikes

DE LIWWADDER OLI ZITTEN NIET STIL

Er worden door hopelijk kundige ambtenaren steeds maar weer nieuwe 'verkeersoplossingen' bedacht. Straten en wegen en ook pleinen en steegjes. Maar paadjes zijn meer de verantwoordelijkheid van geiten en olifanten, die zo hun persoonlijke 'oplossingen' bedenken. Deze eigenzinnige dieren gaan gewoon hun eigen gang, kiezen hun eigen weg, waardoor de zogeheten geitenpaadjes en olifantenpaadjes ontstaan.

Aangezien er in Leeuwarden van oudsher weinig olifanten voorkomen, hebben we het hier over geitenpaadjes. Hoewel, nu je het zegt, hoe vaak zie je dan een geit hierzo? Dus dan toch maar liever het monumentale woord olifantenpaadje. Even voor de goede orde, ik weet heus wel dat geiten- en olifantenpaadjes gewoon door mensen worden gemaakt. Het zijn de vrije Liwwadders, die hun eigen koers varen (en lopen). Dat is me even wat in een tijd dat iedereen zich wel lijkt te moeten schikken naar de algoritmes van de overheid en anders wel naar de correct geachte opvattingen in politieke kring.

Bij olifantenpaadjes draait alles om afsteken en afsnijden, ofwel het nemen van de short cut. Als gehaaste en/of juist zelfdenkende mens, wil je namelijk niet ge-

blokkeerd en/of gemanipuleerd worden door papieren bedenk-sels van een kantoortijger aan het Oldehoofsterkerkhof. Je loopt immers in de vrije Liwwadder lucht, ademt die diep in (kuch) en gaat dwars door het gras. Dat zal ze leren.

Als nu maar genoeg mensen je opvattingen delen, ontstaat er na verloop van tijd een alternatieve route, die aangeeft dat we als gewoon mēns ook nog wel eens iets willen bepalen. Niet ver van de Kiepeloo, officieel de Verversbrug, bij Café Blauwhuis richting Voorstreek heb je zo'n eigenzinnig paadje, op deze plek mogelijk ontstaan door kiepen en dus niet door olifanten of geiten. Wie of wat het ook is, het zijn individuen die geen zin hebben om een paar meter onnodig om te lopen.

Ik nam het paadje zelf ook even en ik kan je verzekeren: je wordt

‘Wie of wat het ook is, het zijn individuen die geen zin hebben om een paar meter onnodig om te lopen’

er een compleet ander mens van. Je tred wordt zelfverzekerder, nooit weg, je blik ook en je schiet terstond vol emotionele gedachten over deze plek op aarde. Dit eiland in de Friese zee. Niet mis. Komt allemaal door het paadje. De hier ter plaatse bekende romantische tuinarchitect Lucas Roodbaard (1782-1851) hield ook erg van gekke paadjes, die in zijn ontwerpen de indruk moesten wekken dat je ware landgoederen bewandelde. En dat terwijl je door strategisch geplant struweel steeds bijna dezelfde

routes liep, een soort anti-olifantenpaadjes dus. Maar wij willen juist rechtdoor, niks officiële wandelpaden, gewoon lekker de vrije koers, altijd fijn.

Terug naar nu. Kom je uit de zij-ingang van de Blokhuispoort, dus aan de Keizersgracht, en je wilt richting Oosterbrug, dan kon je enkele jaren geleden nog over een wonderlijk krom zebra-pad in de bocht van de weg naar de overkant. De zebra is er niet meer, dus blijf je aan de kant van de voormalige gevangenis lopen

tot het voetpad gewoon ophoudt. En wat dan, meneer?

Je vervolgt als vrije Liwwadder je weg over het smalle fietspad, dat zoals bekend bestemd is voor fietsers, die vandaag de dag graag schelden. Over op de stoep gaan lopen en iets met opperwezens, enge ziektes en, voor wie het aangaat, het oudste beroep ter wereld. De ambtelijke verkeersoplossers daar aan het Oldehoofsterkerkhof hebben duidelijk niet voorzien hoe erg het kan zijn als een voetpad plots ophoudt.

Aan-/verkoop én recycling van oud ijzer en metalen voor bedrijf én particulier!

Einsteinweg 16
8912 AP Leeuwarden
+31 58 2130402
info@vdm.nl
www.vdm.nl

DE RODE LOPER
boekenpassage

ANSICHTKAARTEN - PLAATJESBOEKEN - CD'S - KUNST - SCHAKEN

LET OP: VERSE DONALD DUCK'S

STRATEGIES PHOTOGRAPHY OF THE NINETIES	ROB VAN GENNEP UITGEVER VAN LINKS NEDERLAND GEKE VAN DER WAL
DANIEL SPOERRI MUSÉE PICASSO	DE LITERAIRE KRING MARJOLIJN FEBRUARI
CARLO SCARPA	HERCULES SEGERS
HANS HOLBEIN PORTRETSCHILDER	MA HUGO BORST
THE INVENTED EYE MASTERPIECES OF PHOTOGRAPHY 1839-1914	HUNGER NACH BILDERN DEUTSCHE MALEREI DER GEGENWACHT

SINT JACOBSSTRAAT 32 • IEDERE DAG GEOPEND VAN 11 TOT 17 UUR
MAANDAG EN ZONDAG VANAF 13 UUR

Hoe bereik je Oosterbrug?
Via een olifantenpaadje.

Het 'gelegaliseerde'
olifantenpaadje aan
de Lange Marktstraat.

OLIFANTEN

Er staan daar flinke struiken, dus je móet wel naar het fietspad. Nou ja, je ziet dat er enkele olifanten en/of geiten hebben doorgezet, want er is in de loop van de tijd al iets plat getreden, enkele meters verder uitlopend op een prachtig paadje. Deels stoeprand, deels platgetreden groen. Zo kom je wel bij de brug. In het Vossepark willen vrije Liwwadders duidelijk sneller naar de vijver, want daar vind je een klein olifantenpaadje, zeg maar een baby-olifantenpaadje richting de fontein. Een babyolifant is, zoals bekend, gefascineerd door spuitende slurfen. Dus heel begrijpelijk dat daar ook zo'n alternatieve route is gekomen.

Zelfgebaande paadjes zijn uiteraard alleen te herkennen als er gras ligt, want neem nou het gebied rond het nieuwe Cambuurstadion, waar alles steen, staal en asfalt is, daar zie je de eigenzinnige routes nergens terug. Voor je klinkers een beetje hebt uitgesleten, zijn we een halve eeuw verder. En wie weet hoe Cambuur er dan voor staat?

Misschien trekken de duizenden aanhangers van Bayern München of die voetbalvereniging uit Barcelona dan wel massaal via sluiproutes langs de Harlingertrekweg naar het dan al weer wat gedateerde Cambuurstadion, een spoor van platgetreden gras en uitgesleten klinkers trekkend. Maar nu de gemeente heeft ingezet op meer groen, heb je hoe dan ook meer kans op olifantenpaadjes. Bijvoorbeeld dwars door de verse steppes bij de Waag of het stedelijk heuvellandschap bij de Beurs. We gaan het zien.

Een plaatselijke rariteit is het slingerpaadje naast de parkeergarage aan de Lange Marktstraat. Kom je van de Verlaatsbrug en je loopt richting station, dan tref je een soort olifantenpaadje aan, een heuse afsteekroute, want de 'officiële' stoep gaat helemaal tot de hoek en buigt dan af. Het afsnijpaadje is vandaag de dag nota bene beklinderd, maar waarschijnlijk is het zijn eigenzinnige bestaan ooit begonnen als grassige transitroute voor geiten en olifanten.

Uitstalraam

Tekst en beeld: André Keikes

Uitstalramen, beter bekend als etalages, speelden lange tijd een grote rol in de detailhandel. Je liet als winkelier zo veel mogelijk spullen zien, vaak met prijskaartjes, om zo de klanten naar binnen te lokken. Graag een beetje mooi, stijlvol, zodat je winkel haast een klein theatertje werd. Fraai uitgelichte poppen of feestdagenversieringen maakten het plaatje compleet. Hoe zien de Leeuwarder etalages er vandaag de dag uit? En wat er gebeurde er met de etalages als een winkel sloot?

DEEL 10 Bloemenhuis Anton

In bloemenwinkels ruikt het altijd bijzonder. Niet meteen naar herkenbare bloemen of planten, maar naar iets onbestemds natuurlijks. Potgrond, pokon, bamboestokjes, steekschuim dat water vasthoudt en gebruikt wordt voor bloemstukken en natuurlijk de geuren van allerlei onbenoembare planten en bloemen door elkaar. Losse takken heb je er vaak ook. Wie van groen houdt, voelt zich er alleen al om de geur meteen thuis. Bloemenhuis Anton in de Leeuwerikstraat 41 hoek Transvaalstraat, was er in de jaren zestig, zeventig en tachtig van de vorige eeuw zo een. Niet groot, maar met twee etalages, waarin, hoe bestaat het, planten en bloemen stonden. Spotje erop, klaar. De mini-markiezen beschermden de gewasjes overdag tegen al te brutaal zonlicht. Verstandig wel. Het hoge hoekpand stak, compleet wit geschilderd, nogal af tegen de omgeving, een beetje vuurtorenachtig haast. Soms stonden er ook nog wel eens een paar emmers met snijbloemen buiten om de passanten te verleiden. Niet spectaculair, maar gewoon vriendelijk, zoals die dagen waren. Vandaag de dag herinnert niets meer aan toen en wordt er gewoond in het van zijn witte kleur ontdane pand. Etalages zijn er niet meer, bovendien staat er een hoge heg voor.

Leeuwerikstraat

DONATEURS

ZIJN BROODNODIG VOOR GOEDE JOURNALISTIEK

• DOE MEE, DONEER! KIJK OP WWW.LIWWADDERS.NL

EEN DORP MET EEN GEZONDE SOCIALE BETROKKENHEID

Op een van de warmste dagen van juni, het is boven de dertig graden, besluit ik naar Feinsum (Finkum) te gaan. Het dorp van 157 inwoners ligt op de klei ten noorden van Stiens aan de Finkumervaart. Er zal, zo dacht ik, vast wel een briesje staan, zodat ik de hitte van de stad kan ontvluchten. Het was prima te doen.

Beeld: Anton Feddema

Na Stiens sla ik linksaf en rijd zo Feinsum in. Er is maar één straat: Holdingawei. Als ik helemaal uitrijd, kom ik na een bocht terecht in de nieuwbouw, zoals ze het in Feinsum noemen. Helemaal aan het eind daarvan stap ik uit en loop over een bruggetje en kom terecht op een stuk fietspad dat gaat naar de Hege Hearewei en de Feinsumerfeart (Finkumervaart). De Feinsumerfeart loopt van Alde Leije naar Bartlehiem en slingert ten noorden van het dorp en op dit stukje ten westen van het dorp; deze route is van grote betekenis voor de Elfstedentocht.

Bij het laatste huis van het dorp tref ik een jongeman die druk bezig is banden van zijn Audi schoon te maken en op te poetsen. Hij doet dat met veel overgave. Woont hij hier? vraag ik hem. Hij heeft het druk en roept zijn moeder er wel even bij. Audrey Grolleman is heel gelukkig op deze plek in een overzichtelijk en klein dorp. Ze kijken uit over het land, op een klein boerderijtje en links drie huizen, hoe mooi wil je het hebben? Audrey noemt Feinsum: 'een dorp met een gezonde sociale betrokkenheid.' Er is een bestuur van dorpsbelang en er is

twee keer per jaar een dorpsvergadering. Dat vindt plaats in het kerkje, in de consistorie, want daar is plek genoeg. Ze woonden in Stiens maar ze wilden meer op de ruimte en dat vonden ze hier in Feinsum, in dit laatste huis. Het weidse uitzicht met ons huis als windvanger, aldus Audrey. Renzo (22) kan hier naar hartelust sleutelen aan zijn auto. Nu lijkt mij Feinsum wel heel erg uitgestrekt, als een soort van lintbebouwing langs de Holdingawei. Is er wel samenhang, vraag ik me af? Kennen ze elkaar wel? 'Nou en of, we weten wie er aan het begin en aan het eind wonen. Het is juist een heel actief dorp.'

Ik rijd weer terug en zet de auto bij de Sint Vituskerk en loop naar het kerkhof. Wat een langgerekte kerk, veel langer dan je zou verwachten. Er is een flinke ruimte voor de consistorie, een grote kamer lijkt het wel en daar kan het dorp dankbaar gebruik van maken voor hun activiteiten. Met kerst is er een dienst en af en toe zijn er bijeenkomsten. Dus Feinsum hoeft geen dorpshuis. Ooit is dit dorp begonnen als terp met vruchtbaar land dat hoorde bij het klooster Mariëngaarde in Hallum. Toen de kloosters werden opgeheven in 1580 namen adellijke families veel bezittingen over en in Fein-

*‘Hier werden suikerbieten
in de goederentrein geladen’*

sum was dat onder andere de aanzienlijke familie Holdinga. De kerk werd al in de eerste helft van de dertiende eeuw gebouwd. In 1515 is de toren in brand ge-

stoken door de Zwarte Hoop, een bende die de Gelderse soldaten verdreef tijdens het bewind van de Hertog van Saksen. De toren is later herbouwd. Noemens-

waardig is de oudste klok, die van 1477 dateert. Het smeedijzeren uurwerk op zolder is ook uniek. De herenbank die in de kerk staat is afkomstig uit de kerk van Hurdegaryp. De kerk is rechthoekig, ook het koor op het oosten is een recht vlak. Het kerkhof is keurig verzorgd en sommige familienamen kom je wel wat vaker tegen, zoals Dankert, Van der Schaaf en Staal. Ook kwam ik de grafsteen tegen van Johannes S. Brandsma (1918-2002) en zijn vrouw. Brandsma is in Feinsum geboren en was van 1967 tot 1983 de ‘warbere’ burgemeester van Leeuwarden.

De voormalige Holdingastate stond ten westen van de kerk, op een eigen terp. Hier woonde rond 1620 Gratiana van Holdinga (overleden 1640) en haar man Frederik van Grovestins en andere leden van de familie; restanten van hun grafkelder

25 jaar
liwwadders
DE ONTEGENZEGGELIJKE BESTSELLER:
Het Vrolijke Leven In
Een Provinciehoofdstad

Wie een kleine provincie stad als Leeuwarden en haar inwoners de Liwwadders écht wil leren kennen kan niet om dit boek heen. Vrolijke teksten omlijst met tientallen foto's van Simon van der Woude en illustraties van Anton Feddema.

ONZE SERIE OVER LEEUWARDER DORPEN: FEINSUM (FINKUM)

zijn te vinden in de kerk. Er ligt een grote zerk van zo'n 5500 kilo. Voor 1780 werd de state weer afgebroken.

Ik loop verder de Holdingawei af en kom langs een speelterrein, It Spoardok genoemd, tevens een haventje met enkele bootjes. Ik zie twee jongens bij een picknicktafeltje zitten. Nee, ze komen niet uit Feinsum, ze zijn nu net uit school en eten hier hun kibbelingetjes op. Het is warm dus houden de jongens hier even pauze voordat ze verder richting Alde Leije fietsen. Ze houden hier wel vaker even een stop. Even verderop lagen twee meisjes heerlijk in het gras te zonnen.

Hier liep vroeger het Dockumer Lokaeltsje. Geloof het of niet, maar Feinsum had een behoorlijk station. Op 22 april 1901 stopte de eerste trein met passagiers in Feinsum. Hier werden suikerbieten in de goederentrein geladen. Het traject Leeuwarden-Dokkum-Anjum werd alweer gesloten op 22 mei 1932, maar het goederenvervoer liep nog tot de jaren '60 door. Het stationsgebouw werd al in 1931 afgebroken. Er staat nu een opvallend kunstobject 'Tiidreizgje' van Hans Jouta, een stationsklok met koffers. En er ligt nu een skatebaan.

Ik loop weer verder de Holdingawei af en kom Hermanna Miedema tegen, die in de warmte druk in de weer is om de oprit van haar buurvrouw schoon te maken. Haar vader was boer in Feinsum, ze woonde al als kind daar op de ruimte, haar twee broers zijn er nu boer. Ze woonde een poos elders, maar Feinsum bleef trekken. Ze wist haar partner zover te krijgen dat hij meeging naar Feinsum en nu wonen ze er naar alle tevredenheid, eerst in het dorp, nu in een huis een eindje vanaf de straat. Zij is weer thuis: 'mei it sicht op de pleats'. Wij hebben hier van alles, het breicafé, jeu de boules, opruimdag (Himmeldei) en Kerstviering, zo vertelt ze.

‘We weten wie er aan het begin en aan het eind wonen’

De mensen die ik tot nu toe heb gesproken raden mij allen aan om met Willem en Tsjaltsje de Groot te praten. Dus zoek ik hen op. Willem zit achter een ventilator in de kamer naar het WK-voetbal te kijken, hij had net een eindje gefietst maar was eerder teruggekeerd, het was te warm. We gaan gezellig in de keuken zitten en praten honderduit. Ja, hij had mij al op het kerkhof zien staan en had gedacht: die komt straks wel even bij mij om de sleutel. Tsjaltsje de Groot-Lep is geboren en getogen in Feinsum en is er nooit weg geweest. Beiden zijn 86. Willem komt van oorsprong uit Beetgum, maar sinds zijn trouwen hoort hij hier. Hij was in zijn werkzame leven ooit timmerman bij Wiersma in Leeuwarden, maar toen hij veertig was kwam hij terecht bij openbare werken van Gemeente Leeuwarderadeel. Dat was mooi werk, van onderhoudswerkzaamheden tot en met verkeersborden, je was veel onderweg en kwam in alle dorpen. Willem is een echte sportman. Altijd fietsen en nog steeds: elke dinsdagmiddag in het seizoen een uur schaatsen op de ijsbaan in Leeuwarden. De Elfstedentocht heeft hij vijf keer gelopen, twee keer gefietst en in 1986 en in 1997 geschaatst.

In 1963 met de zware Elfstedentocht heeft hij de uiteindelijke winnaar Reinier Paping een eind te voet begeleid, over de Feinsumerfeart. Dat wil zeggen: een heel stuk lag geheel onder de sneeuw, dus er moest aan de kant geklúnd worden. Ze hebben in die ijzige kou een heel eind moeten lopen tot halverwege Bartlehiem. Tjaltse weet nog goed dat er hier een bakker was, naast hun huis, daarna kwam bakker Hogerhuis te 'súteljen'.

Nu worden alle boodschappen in Stiens gehaald. Er was ook nog een petroleumboer. Alles ging destijds op petroleum, vooral eten koken. Met school lag het wat ingewikkeld, want de Feinsumerfeart was de grens met Hijum. Kinderen ten zuiden van de vaart gingen naar Stiens en die ten noorden daarvan naar Hijum. Er was wel eens strijd want Hijum wilde natuurlijk graag meer leerlingen op hun school. Nu gaan alle kinderen naar Stiens.

Ze spelen elke dinsdag in de periode van de zomertijd jeu de boules, in totaal met twaalf mensen. Willem was 35 jaar lang beheerder van de begraafplaats, en moest met feestdagen en herdenkingen de vlag op de toren zetten. Bij een zadeldaktoren moet dat vanuit het midden van het dak en moest hij dus helemaal de zolder op. Destijds is er in Feinsum veel kostbare grond afgegraven en dat kun je goed zien. Zo werden er ook terpen van Mellingastate en Holdingastate afgegraven. Achter her huis van de familie De Groot ligt de grond beduidend lager. De vruchtbare landbouwgrond werd naar Drenthe getransporteerd als teeltaarde. Dat gebeurde allemaal tussen 1870-1900. Ooit liep hier de Middelsé. Gelukkig beschikken de Feinsumers over aantekeningen over het verleden van oud-inwoners die in een boekje over hun dorp zijn verschenen. Ytsy Terpstra-Rienks heeft tal van gebeurtenissen opgeschreven en er is in 2022 een boek verschenen, 'Andere tijden in Finkum' door Foeke Bijma, een beschrijving als een soort van dorpswandeling langs de woningen. De naam van het dorp kent vele varianten, teveel om hier op te noemen: Fincku, Finlion, Fentium, Fintzum, Fynghum, Veinkum, enz.,

maar wat de betekenis is, is niet met stelligheid te zeggen. Sinds 2009 heet het officieel Feinsum.

Nu zijn er in Feinsum 67 woningen met 72 adressen. Er zijn 24 bedrijfsvestigingen gemeld. De gemiddelde WOZ-waarde is 285.075 euro.

Feinsum had ook kunstenaars binnen zijn grenzen; zoals de kunstschilder Jan Dankert (1922-1985). Hij maakte echt mooie dingen, zegt Willem de Groot. Saakje Miedema-Bierma (1928-1969): schilderes en beeldhouwster heeft hier ook gewoond. Beide kunstenaars kwamen door een ongeluk om het leven. Natuurlijk mogen we Catharina van Mellinga niet overslaan. Zij woonde op Mellingastate en vertaalde maar liefst hét standaardwerk van de 17e eeuw over de geschiedenis van Frankrijk van het Frans in het Nederlands, in twee boeken samengebracht: 'Faramond of Historie van Frankrijk' (1669).

Als ik weer terugloop, kom ik Hieke Jager tegen. Zij en haar man wonen hier sinds 1989. Daarvoor woonden ze boven hun zaak in Leeuwarden, aan Pier Panderstraat/Westersingel: de bekende motor en fietsenzaak Jager Motoren. Maar er was daarboven weinig ruimte en nooit hadden ze rust. Hier in Feinsum vonden ze hun plekje. Hun tuin van 1 hectare is een siertuin, maar nu laten ze de natuur wat meer haar gang gaan, met drie varkens in de tuin moet dat lukken.

Ik keer de auto op de weg: de Holdingawei is maar smal, dus wel opletten en goed aan de kant gaan als er een tegenligger komt. Er gebeuren wel ongelukken in Feinsum, maar meer op de Brédyk, dus de provinciale weg, dan in het dorp. Het is wel betrekkelijk, want over een periode van ruim tien jaar gaat het om 6 ongevallen. Feinsum: dit dorp met lintbebouwing is een bezoek meer dan waard.

Bearn Bilker, 29 juni 2026

IEDERE DAG OP
WWW.LIWWADDERS.NL

KOKEN MET KLAAS

(KLAASKASMA@LIVE.NL)

VERSE KAPUCIJNERS MET PETERSELIE EN BASILICUM

Bestaat er iets waar iemand je midden in de nacht voor wakker mag maken, werd me vorige week gevraagd. Nou, eigenlijk niet, zei ik. Er was ooit een tijd dat ik 's nachts regelmatig de buurvrouw wakker maakte. Maar daar ben ik mee opgehouden toen haar man een paar keer kwaad aan mijn voordeur stond. Wat deed je dan, zei de vraagsteller. Nou ja, af en toe had ik midden in de nacht een onbeschrijflijke behoefte een uurtje trompet te spelen. En de buurvrouw schijnt met het raam open te slapen.

Maar of ik zelf ergens wakker voor gemaakt wil worden? Ik denk het niet. Of het zou een bordje heel even gekookte verse, geen gedroogde dus, kapucijners moeten zijn. Gewoon met wat citroensap en olijfolie aangemaakt. En daar dan vers gehakte peterselie over. En die kapucijners eet ik dan in mijn bed op. Het hangt er alleen wel vanaf wie me wakker maakt en de kapucijners heeft gekookt.

INGREDIËNTEN VOOR 4 PERSONEN:

200 gram sugarsnaps
300 gram verse gedopte kapucijners
0.5 deciliter olijfolie
3 tenen knoflook, in dunne plakjes gesneden
basilicum
peterselie
zout en peper

BEREIDING:

Verwijder de uiteinden van de sugarsnaps. Snijd de sugarsnaps doormidden.
Breng een pan water aan de kook. Voeg de kapucijners en zout toe. Kook de kapucijners 2 minuten. Schep ze er uit met een schuimspaan en spoel ze koud onder de kraan. Laat de kapucijners goed uitlekken. Kook nu de gehalveerde sugarsnaps 2 minuten. Spoel ze koud en droog ze met keukenpapier

Scheur de blaadjes van de basilicum en de peterselie van de steeltjes. Scheur ze in grove stukken. Verwarm de olijfolie op matig vuur in een hapjespan. Voeg de plakjes knoflook en de blaadjes van de basilicum en de peterselie toe. Wacht even tot de knoflook licht begint te kleuren. Voeg dan de kapucijners en de sugarsnaps toe. Schud alles goed om. Breng de groenten eventueel verder op smaak met peper en zout. Laat alles even doorwarmen en schep de groenten daarna in een schaal.

VAN DER VELDE BOEKEN

Nieuwestad 57-59
8911 CJ Leeuwarden
0582132360

www.boekhandelvandervelde.nl

WORDT

Door Henk Weiland

JULIE BRUIJNINCX

COALITIEAKKOORD 2026

De toonzetting van het nieuwe coalitieakkoord is, zoals te verwachten viel, positief. Het eerste akkoord waarin staat: 'We zijn heel wat van plan, alleen is het nog een raadsel hoe we dit allemaal gaan financieren', moet nog geschreven worden.

Als disclaimer bij het vorige coalitieakkoord van PvdA, GroenLinks, CDA en Gemeentebelangen, waarin stond dat 30 procent van alle nieuw te bouwen woningen een sociale huurwoning moest zijn, had dat zeker niet misstaan.

Volgens Trends in Beeld, van de afdeling Statistiek van de gemeente, zijn er gedurende de periode 2022 tot en met 2026 in Leeuwarden 5300 koopwoningen en 381 sociale huurwoningen bijgebouwd. Dat hadden dus 1700 huurwoningen moeten zijn. Voor de resterende 1300 woningen was geen geld.

'Opmerkelijk dat een D66'er en een VVD'er het voortouw hebben genomen voor een verhuurdersvergunning'

NIEUWE RONDES, NIEUWE KANSSEN

Het belangrijkste doel dat deze nieuwe coalitie zich heeft gesteld is de bouw van 1000 woningen per jaar. Wat die woningen betreft moet een nieuwbouwplan bestaan uit 30 procent sociale huur, 40 procent betaalbare koop of middenhuur en 30 procent duurdere koopwoningen. Dat is ook de eis die het rijk stelt.

Die 40 procent betaalbare koop is makkelijk te realiseren. De vorige coalitie heeft in een overeenkomst met rijk en provincie de betaalbaarheidsgrens opgetrokken naar 420.000 euro.

Een project waarvan 40 procent uit woningen bestaat van rond de vier ton, of iets daar boven, voldoet al aan die eis en kan eventueel ook in aanmerking komen voor rijkssubsidie.

DERTIG PROCENT SOCIALE HUURWONINGEN

Het bouwen van dertig procent sociale huurwoningen, 1200 stuks in de komende vier jaar, wordt een heel ander verhaal. Aangezien een woningcorporatie niet kostendekkend sociale huurwoningen kan realiseren, draagt de gemeente meestal financieel bij door een lagere grondprijs in rekening te brengen. Het

verlies van de gemeente wordt binnen de grondexploitatie opgevangen door de meeropbrengsten van de kavels van duurdere woningen.

In dit coalitieakkoord wordt gesproken over een vereveningsfonds om de bouw van sociale huurwoningen mogelijk te maken. Onduidelijk in het stuk is of die verevening plaats moet vinden binnen de grondexploitatie, waar de vorige coalitie geen financiële ruimte in zag, of dat er besloten is om bouwers en projectontwikkelaars te verplichten 30 procent sociale huurwoningen binnen een project te realiseren, het plan waar de PvdA en

Wassen wanneer het jou uitkomt!

**ZELFSERVICE
WASSERETTE**

**ELKE DAG GEOPEND
08:00 - 21:00 UUR**

**NOORDVLIET 305
BILGAARDPASSAGE 89**

WASSERVICE LEEUWARDEN *als het om uw was draait*

DE NIEUWE JAN SCHAEFER?

‘Interessant zou zijn om bouwers en projectontwikkelaars uit te nodigen om in een publiek debat hun visie te geven hoe ze de bouw van 30 procent sociale huurwoningen mogelijk kunnen maken’

GroenLinks de verkiezingen mee in gingen. Wat dat laatste betreft: hier was de VVD op tegen.

Hoe die cofinanciering van sociale huurwoningen vorm gaat krijgen is dus een cliffhanger, waar pas na het zomerreces een raadsdebat over komt. Interessant zou zijn om ook bouwers en projectontwikkelaars uit te nodigen om in een publiek debat hun visie te geven over een financiële constructie die de bouw van 30 procent sociale huurwoningen mogelijk maakt.

Mocht het Julie Bruijninx (D66), onze nieuwe wethouder van bouwen en wonen, net als haar voorganger niet lukken om die 30 procent sociale huur te realiseren, hoeft ze zich daar verder geen zorgen om te maken. Het is geen onderwerp dat veel aandacht genereert. Over vier jaar zal dat niet veel anders zijn. Alvast een hele geruststelling wanneer je aan zo'n klus begint.

EINDELIJK EEN VERHUUR- DERSVERGUNNING

Op internet nog terug te zien: Jan Schaefer op bezoek bij mevrouw Vogel in de Amsterdamse Rustenburgstraat, beelden uit 1971 waarbij hij de erbarmelijke leefomstandigheden van mevrouw Vogel aan de kaak stelt, die van een huisjesmelker een woning huurt. Schimmel, een kelder vol water waar van alles in drijft, een te hoge huur.

Schaefer sprak er niet alleen schande van, hij ging er ook mee aan de slag. Als buurtactivist in De Pijp in Amsterdam zou deze PvdA'er het uiteindelijk schoppen tot staatssecretaris waar hij een grote impuls gaf aan de stadsvernieuwing om later terug te keren als wethouder van volkshuisvesting in Amsterdam. Het is het soort bevlogen bestuurder dat we in Leeuwarden nooit hebben gehad.

Wanneer in een wooncomplex in Leeuwarden zich onveilige situaties voordoen door lekkende boilers in meterkasten waarbij de brandweer moet ingrijpen, is het niet de gemeente, maar een adviesbureau, Robin Hood uit Groningen, die de bewoners bijstaat.

De eigenaar van het complex, die erom bekend staat dat hij huurders uitbuit, komt enkele maanden later in het nieuws vanwege het illegaal verhuren van woningen aan de Oostergoweg, zodat de huurders geen huurtoeslag kunnen aanvragen of een inboedelverzekering kunnen afsluiten. Hoewel de gemeente hiervan al een jaar lang op de hoogte was, werd er niet ingegrepen. In november 2025 wordt deze Groningse vastgoedmagnaat aangehouden door de FIOD op verdenking van fraude met aardbevingssubsidies.

Er zit, de goeden niet te na gesproken, altijd wel wat kaf tussen het koren, wat de particuliere verhuurders betreft. Opvallend in Leeuwarden is dat er veel grote jongens tussen dat kaf zitten, samen goed voor honderden panden, vastgoedeigenaren die door de gemeente zelf in verband gebracht worden met criminele of ondermijnende praktijken.

Je zou dan ook verwachten dat de gemeente alles uit de kast haalt om deze praktijken aan te pakken. Hiervoor heeft de gemeente een aantal instrumenten die ze in kan zetten, zoals de wet op goed verhuurderschap, of de wet Bibob, waarbij een overheid bedrijven of personen kan screenen voordat ze vergunningen verstrekt. Ook kan bij eventuele misstanden bouw- en woningtoezicht ingrijpen.

Wat in Leeuwarden nog niet ingevoerd is, is de huurdersvereniging, waarbij een vastgoedeigenaar een officiële toestemming nodig heeft van de gemeente om een woning te mogen verhuren. Voor de gemeente is dit een krachtig instrument. Bij misstanden kan ze boetes opleggen of zelfs de vergunning intrekken.

RAAD BOTST MET COLLEGE

Op 4 maart 2019 werd in een motie van de gemeenteraad het college opgedragen een plan voor te leggen op welke wijze de verhuurdersvergunning kan worden geïmplementeerd.

Op 15 december 2020 geeft het college aan dat ze graag met de gemeenteraad in gesprek gaat over het instrument ver-

huurdersvergunning. Op 2 maart 2021 gaat er een brief van het college naar de raad waarin ze aangeeft veel bezwaren te hebben tegen het invoeren van een verhuurdersvergunning. Volgens het college een complex en duur stelsel zonder bewezen nut.

Naar aanleiding van deze brief kwam op initiatief van Marcel Visser (VVD) en Julie Bruininx (D66) in mei 2021 een raadsdebat waarbij de raadsleden er alsnog op aandrongen om te kijken of invoering van zo'n vergunningsstelsel in Leeuwarden mogelijk is.

Om een lang verhaal kort te maken: Pas eind 2025 komt het college met een aantal opties met daaraan gekoppeld een kostenplaatje. De besluitvorming wordt over de verkiezingen heen getild.

Dat de nieuwe coalitie een verhuurdersvergunning in wil voeren is alleen maar toe te juichen, waarbij het opmerkelijk is dat een D66'er en een VVD'er hierin het voortouw hebben genomen.

OPKOOPBESCHERMING

Op 1 juli 2024 is in Leeuwarden de opkoopbescherming ingevoerd waarbij kopers verplicht zijn om de woning zelf te gaan bewonen. Onder deze regeling vallen woningen met een WOZ-waarde tot 260.000 euro. Het doel hiervan is om de beschikbaarheid van betaalbare koopwoningen te vergroten. Juist in deze prijsklasse is er sprake van veel vraag en weinig aanbod. Ter vergelijking: Op 14 juli van dit jaar stonden in de prijsklasse tot 275.000 euro in Leeuwarden 164 woningen te koop. In de prijsklasse boven de vier ton waren dat er 392.

De jongeren en starters die nu geconfronteerd worden met een krappe woningmarkt, zowel wat sociale huur als betaalbare woningen betreft zijn niet te benijden. Dat er in het nieuwe coalitieakkoord afgesproken is om te stoppen met de opkoopbescherming lijkt moeilijk te rijmen met het invoeren van een verhuurdersvergunning.

Zeker in het goedkopere woningsegment, waarbij vastgoedspeculanten met gemak nieuwkomers op de woningmarkt kunnen overbieden, wat ook nog een prijsopdrijvend effect heeft. Een eigen woning voor onze Leeuwarder jongeren wordt dan nog onbereikbaar dan nu al het geval is. Dat moet voor onze twee liberalen, die nu in het college aan het roer staan, toch enige stof tot nadenken geven.

Foto: Cristop.nl

Vlietzone DE FILM

‘Als je door de Willem Loréstraat of de Saskiastraten loopt, zie je het meteen: de Vlietzone is de perfecte locatie voor een criminele thriller.’ Filmer Henk van der Brug, al jarenlang actief voor de lokale zender 058Online, pakt met zijn camera een nieuw project op. Eerder maakte hij al negen verdienstelijke minispeelfilms. De rode loper kan worden uitgelegd: Vlietzone De Film belooft zijn meesterwerk te worden. ‘Met dramadocente Carolien Tiedema hewwe we un topper in ‘e hús. Ik denk dat de centen oek wel los komme. We hewwe 50.000 euro noadech.’

Henk van der Brug timmert al decennia aan de weg. Hij maakte kleinschalige no-budgetproducties van lokale importantie. Pressie, Ontspoord en een film over het wel en wee van de wijk Oldegalileën zijn hier voorbeelden van. Van der Brug kreeg ooit les van de gerenommeerde cameraman en programmamaker Frans Bromet, die, naar verluidt, in hem een ontluikend talent zag. ‘Bromet was de eerste die van achter de camera vragen stelde. Dat was origineel en prachtig, natuurlijk.’ Ook Van der Brug kan zich soms niet bedwingen wanneer de verslaggever met wie hij werkt niet doorvraagt. Het blijft een vak van gemiste kansen, constateert de filmer op het terras van Doppio.

Met Carolien Tiedema van het artistieke collectief Verskil probeert hij nu zijn nieuwe project van de grond te tillen. Tiedema volgde een dramaopleiding aan ArteZ in Zwolle. Haar collectief richt zich voornamelijk op mensen met afstand tot de arbeidsmarkt. ‘We hebben na een oproep op Facebook al een kennismakingsavond gehad. Daar kwamen vijftien belangstellenden op af. Ik verwacht dat we tien dragende rollen te vergeven hebben en tientallen figurantenrollen.’

En de inhoud van de bloedstollende thriller? Van der Brug: ‘Het draait om Jelle uit de Vlietzone, die na kennismaking met de lokale barbier Ryan op het foute pad terechtkomt. Ryan krijgt verkering met sociaal werkster Sara, die als taak heeft de buurt op te krikken. Nou, dou snapst ut wel: een en al verwickelingen.’ Met een happy end? Carolien Tiedema: ‘We brengen de problematiek van de wijk in beeld door een spannend verhaal te vertellen. Er zit wel enige moraal in, maar dat verklappen we nog niet. Dan moet je maar langskomen op de première die waarschijnlijk volgend jaar tijdens het Vijverparkfestival wordt gehouden.’

DE OPNAMES VOOR VLIETZONE DE FILM BEGINNEN IN HET NAJAAR. AANMELDEN VOOR DEELNAME KAN VIA DE WEBSITE VAN THEATER COLLECTIEF VERSKIL.NL OF VIA DE FACEBOOKPAGINA VAN 058ONLINE.

BEKIJK DE TALKSHOW

POLITIEK CAFÉ LEEUWARDEN OP HET
YOUTUBE-KANAAL @POLITIEKCAFELEEWARDEN

WE BRENGEN WEER SFEER IN DIT MOOIE CAFÉ

Advertorial • Foto Marchje Andringa

‘Er moet weer loop komen in het Oranje Bierhuis. Om dat te bereiken gaan in ieder geval de deuren vaker open.’ Wie tot voor kort een bezoek wilde brengen aan het historische Oranje Bierhuis naast het oude stadhuis in het hart van Leeuwarden, stootte vaak zijn neus. De deur was gesloten, de openingstijden wisselden. ‘Dat moet anders’, aldus een van de nieuwe eigenaren van het roemruchte etablissement Hendrik van der Tol. Nakita McFarlane, die de rol van gastvrouw op zich heeft genomen, is het hier hartgrondig mee eens. ‘We zijn van woensdag tot en met zondag vanaf vier uur ‘s middags tot twaalf uur ‘s nachts open. We gaan weer sfeer brengen in dit mooie café.’

**FEESTWEEKEND:
VRIJDAG 28
EN ZATERDAG
29 AUGUSTUS!**

Peter Poelman,
Hendrik van der Tol,
Arend Stuyt, Dirk Hoekstra
en Erik Kooistra

Hendrik van der Tol en Nakita McFarlane hebben er zin in om van het Oranje Bierhuis weer een mooie ontmoetingsplek te maken, vergelijkbaar met roemruchte cafés als De Wolthoorn in Groningen, Hoppe in Amsterdam en de Vogelstruys in Maastricht. ‘Dit is typisch zo’n café waar je zuinig op moet zijn. De hele inrichting en alle details maken wat het Oranje Bierhuis is: een brok geschiedenis. We gaan als nieuwe exploitanten ook vrijwel niets veranderen. De kleedjes blijven op tafel’, zegt Van der Tol.

Vanaf de herfst was Hendrik van der Tol in beeld voor de overname van het café dat stamt uit omstreeks 1770 en in eigendom was van Durk en Clara Boersma. Van der Tol: ‘Er zaten wat haken en ogen aan de overname waarbij de bestemming appartementen boven het café een rol speelde. Met een groep van vijf investeerders (Erik Kooistra, Peter Poelman, Arend Stuyt, Dirk Hoekstra, Hendrik van der Tol) hebben we uiteindelijk met de familie Boersma een goede deal gesloten. Zij vonden het belangrijk dat het café in de huidige vorm behouden blijft en daaraan hebben we gehoor gegeven. Ook wij als groep vinden het belangrijk dat dit historistische rijksmonument, ooit het privébezit van bierbrouwer Alfred Heineken, als café in goede staat wordt voortgezet.’

Volgens Nakita McFarlane wordt er ruim de tijd genomen om de loop in de zaak te krijgen.

De vaste gebruikers zoals de sjoelclub, de darters en het ongeregelde volk van Happen met Liwwadders blijven als gebruikers aan het café verbonden. McFarlane, die tien jaar lang als manager in de Ierse Pub van Baukje de Vries werkte, sluit niet uit dat er meerdere clubs gebruik zullen maken van het café. ‘Wie een idee heeft kan langskomen. Klaverjassers of pokeraars zijn welkom. Na een half jaar gaan we gezamenlijk evalueren en bepalen dan de verdere toekomst van het café. Het assortiment aan bieren zal

worden uitgebreid en je kunt straks ook weer de vertrouwde hapjes bij je borrel krijgen.’

Of de gehaktbal terugkomt, die de bezoeker onder toezicht van de onberispelijk geklede kelner Jelte van Dijk zelf uit de juspan kon vissen, en waarvoor onder druk van staatssecretaris Hans Hoogervorst speciaal een keuken in de voormalige telefooncel is gebouwd (‘de duurste keuken van de provincie’, aldus een van de investeerders) is nog niet duidelijk. Nakita verwacht dat

binnenkort bitterballen en kaas kunnen worden geserveerd. Bovendien denkt men aan een kleine lunchkaart.

Hendrik van der Tol (ondernemer in het biogas) vindt dat het café een stevig fundament moet krijgen en overweegt om een ambassadeurschap op te tuigen voor degenen die het café een warm hart toedragen. ‘Hoe dat vorm krijgt, moeten we nog bekijken. De eerste stap is gezet en met een ervaren kracht als Nakita, en ook barkeeper Quirijn,

krijgt dit café weer een duidelijk gezicht. We stappen niet van de vloer op de zolder, maar gaan dit rustig opbouwen. Het is een prachtige plek met een mooi terras voor de deur. We willen niet te veel poespas. We brengen kwaliteit in een omgeving die dat ook van ons verlangt.’ Nakita voegt hieraan nog een nieuwtje toe. ‘Omdat we met een aantal horecazaken kunnen inkopen, overwegen we om de bierprijs te verlagen. Wat cafés tegenwoordig voor een glas bier vragen, vinden wij echt te gek.’

‘Wat cafés tegenwoordig voor een glas bier vragen, vinden wij echt te gek’

Heren met hoed en pet, dames in de bediening en schoteltjes onder het bierglas

‘Mag onze goede stad helaas op weinig merkwaardigheden bogen, onder degene die er zijn behoort in de eerste plaats genoemd te worden het van ouds bekende Oranje-Bierhuis’, zo roemde de schrijver van het boekje De Geschiedenis van Rouge Maison in het Oranje Bierhuis dit eerbiedwaardige etablissement.

Het Oranje Bierhuis is het op één na oudste café van de stad. Een eerste aanwijzing van ‘horeca-activiteiten’ op de hoek van Herenwaltje en Auckamastraatje vinden we in de oude papieren als omstreeks 1770 een telg uit het rijke Leeuwarder koopmansgeslacht Sippama ‘koffieschenker’ bij het Stadhuis wordt genoemd.

De familie Sippama bezat indertijd meerdere panden in de omgeving. Het was een tijd waarin koffieschenkers in het algemeen niet zozeer gevreesd werden door de drank die zij verschaften, als wel door het geven van gelegenheid tot politieke causerieën. Het wijkboek 1843 omschrijft het Raadhuisstraatje G 55 als ‘vroeger het Oranjekoffijhuis’.

In het begin van de negentiende eeuw is een zekere J. Zijlstra bewoner. Hij wordt maitre de caffè (1811) en ook ‘koffieschenker’ (1814) genoemd. Of het pand in die tijd al echt uitsluitend als café wordt gebruikt is niet helemaal duidelijk. Zeker is wel dat er na Zijlstra een ‘baardscheerder’ en een ‘kastenmaker’ in het pand woonden.

Het definitieve begin van het Oranje Bierhuis als stadscfé lijkt het jaar 1857 te zijn, wanneer Bouwe Kuipers er met zijn gezin komt wonen. Toch wordt hij naast winkelier nog steeds ‘koffiehuishouder’ genoemd. Het is zeker dat Kuipers ook uit andere vaatjes heeft getapt, want in het adresboek van 1872 lezen we in een advertentie: ‘B.J. Kuipers & Cie. Binnen- en buitenlandsche Bierhandel. Oranje Bierhuis bij het Stadhuis. Steeds voorhanden: Amsterdamsch-Beijersch uit de Kon. Ned. Beiersch Bierbrouwerij, Davo Bier, Engelsche Bieren uit de brouwerij van de Heeren Bass & Co., Prinsessebier uit de brouwerij ‘de gekroonde Valk’, Heumens Nieuwlicht, Maastrichts, Deventer Winterbier enz. enz.’

Eerst zijn opvolgers Lammert Swart (1869-1878) en de familie Blok (1878-1900) worden met naam en toenaam ‘bierhuishouder’ genoemd. Een andere bekende uitbater was Ype Schaaf, de grootvader van de gelijknamige journalist en predikant.

We hebben een mooie ploeg medewerkers. Daar ben ik trots op

Advertorial • Foto Marchje Andringa

'Het gaat hartstikke lekker. Ik zie steeds vaker senioren onze zaak bezoeken. Ze vinden de accommodatie prettig en waar-deren onze aanpak en de kalmte die we uitstralen. Ze kunnen hier rustig hun krantje lezen zonder zich opgejaagd te voelen.' Aafke Bielefeld van Tom's Cafetaria aan het Cambuurplein heeft na het verlies van haar man Tom, naamgever van de cafetaria, de zaakjes weer goed op orde. 'We hebben een mooie ploeg medewerkers. Daar ben ik trots op. Het grootste compliment is natuurlijk wanneer de zaak rond zes uur vol zit.'

Bij Tom's Cafetaria staat de menselijke maat voorop. Dat wordt gewaardeerd door onze klanten. Onze medewerkers zijn leergierig en geïnteresseerd in onze klanten, ze staan open voor kritiek en hebben wat voor elkaar over. Er zijn drie belangrijke voorwaarden om je personeel te behouden: waardering, het nakomen van afspraken en een goede verloning.'

Tom's Cafetaria wordt gedragen door een sterk team. Regelmatig worden er zaken onder de loep genomen en dat leidt stevast tot verbetering. 'Wat we nu bijvoorbeeld zien is dat onze twee- en driegangenmenu's gretig aftrek vinden. Men weet dat wij onze producten vers laten aanleveren, ze snijden voor een optimaal smaak- en vitaminebehoud en ze op een mooie manier presenteren.

Daarbij houden we de prijs scherp in de gaten. Het moet allemaal niet te mal. Bovendien, en dat horen we steeds vaker, vinden onze gasten dat de prijzen voor vergelijkbare menu's in de binnenstad de pan zijn uitgerezen.'

Het stilstaan bij dergelijke zaken typeert de handelsgeest die Tom's Cafetaria altijd heeft gekenmerkt. Het is de mentaliteit van doorpakken, wat ook noodzakelijk is in een periode dat in heel Nederland de traditionele cafetaria onder druk staat. 'Tom en ik hebben altijd goed om ons heen gekeken om te ontdekken wat er in ons vakgebied gebeurt. Op het gebied

van het milieu, gezondheid en de zogenaamde prijs-kwaliteitsverhouding, waar iedereen mee schermt, moet je je als zaak onderscheiden. Bovendien kennen we deze buurt en dat is ook van belang. Je moet tijdig kansen grijpen en met zorg je bakens verzetten. We grijpen niet meteen naar allerlei zogenaamde innovatieve zaken, maar verbeteren stapsgewijs ons product en en brengen dat onder de aandacht van nieuwe groepen.'

Aafke is ook goed te spreken over de eigen bezorgdienst. 'Ik zeg: bestel direct via onze website, dat scheelt natuurlijk.'

DE ONTWIKKELINGEN OP EN ROND HET CAMBUURPLEIN ZIJN BIJNA NIET TE VOLGEN. 'JE HOORT VERSCHILLENDE VERHALEN. NU LIJKT DE KLOMP TE GAAN VERHUIZEN NAAR HET LEEGSTAANDE PAND VAN LIDL. DE JUMBO MOET OPSCHUIVEN NAAR LINKS. WE ZIEN HET WEL. IK BEN TEVREDEN OP DEZE LOCATIE EN DE BOUWVAKKERS DIE OP HET CAMBUURTERREIN BEZIG ZIJN WETEN ONS OOK TE VINDEN.'

WEIDUMERHOUT IS MEER DAN EEN RESTAURANT

Hoi, ik ben Christophe Meijer. Van mij hoor je niet zo vaak iets. Maar in deze zomervakantie vind ik het leuk om zelf wat te vertellen.

SOMS VRAAG IK ME AF: WAT IS RESTAURANT WEIDUMERHOUT EIGENLIJK?

Natuurlijk kun je zeggen: een plek waar mensen komen eten. Dat klopt ook. Maar volgens mij is het meer dan dat.

SELFERVICE-HUISKAMER

We liggen prachtig in de Friese natuur. Maar ook afgelegen in een dunbevolkte provincie. Bedrijfsmatig zou je dan zeggen: op rustige dagen moet de tent dicht. En het klopt ook dat we dan geen bediening kunnen neerzetten.

TOCH KIEZEN WE VOOR EEN SELFERVICE-HUISKAMER

Ik vind het mooi dat fietsers, opa's en oma's met de kleinkinderen gewoon even kunnen binnenlopen. Een kop koffie pakken, misschien een stuk appeltaart, even zitten en weer verder. De toeristische Elfstedenfietsers vinden het ook top.

STEUN VOOR LOKALE LEVERANCIERS

We zouden alles bij de groothandel kunnen bestellen. Daar is helemaal niets mis mee. Toch rijdt onze chef-kok Yoran liever zelf naar Yn'e Sinne Farm in Jirnsum om te kijken wat er net van het land komt. En Ale de Jager uit Reduzum brengt zelf zijn paling, snoekbaars en rivierkreeft. Dat kost meer tijd. Maar zo ken je de mensen achter het product.

KRITISCHE E-MAIL

Over eten heeft iedereen een mening. Gelukkig is die meestal positief. Maar af en toe krijg ik een kritische e-mail. Laatst over het stuk dat we eerder in Liwwadders schreven, over het Asterix en Obelix-gevoel van WeidumerHout. Het simpelst zou zijn om zo'n reactie weg te gooien. Maar als iemand de moeite neemt om te mailen, neem ik ook de moeite om te reageren. De schrijfster was zo verrast dat er een persoonlijk antwoord van mij kwam, dat ze daarna zelf een ingezonden stuk naar een bekende Friese krant stuurde. Daarin schreef ze:

'Lof voor dit restaurant... dat communicatief de menselijke maat hanteert en gewoon een inhoudelijk, uitgebreid, persoonlijk antwoord geeft op een kritische mail. Kom daar nog maar eens om...'

GROEPEN UIT DE BUURT

En zo zie je dat je meer bent dan een restaurant. We zijn ook de plek waar mensen herinneringen maken. Met een bruiloft, verjaardag of ander feest. Juist daarom merken we dat steeds meer groepen uit de buurt naar ons toekomen.

WEL KUNSTSTOF, GEEN TOCHT.
DANKZIJ GOEDE MONTAGE

NOOIT MEER SCHILDEREN,
WEL BLIJVEN SCHOONMAKEN

hoogland
kunststof kozijnen

Waarschijnlijk kent u de voordelen van kunststof kozijnen wel. Voor de volledigheid zetten we ze onderaan deze pagina nog even op een rij. Maar waar het om gaat is: wat wilt u?

Wilt u kunststof kozijnen die niet van houten kozijnen zijn te onderscheiden? Wilt u dat de kozijnen bij uw jaren '30 woning, uw woonboerderij of ander type huis past? Of bent u op zoek naar een specifieke kleur? Het zal u niet verrassen dat dit tegenwoordig allemaal mogelijk is.

NIET ZONDER STELKOZIJNEN

Kunststof kozijnen kun je monteren met of zonder stelkozijn. Wij monteren alleen mét stelkozijn. Want dit verkleint drastisch de kans op tocht. En het zorgt – samen met HR++ (+) glas – voor meer comfort en een betere isolatiewaarde, waardoor u bespaart op energiekosten.

4 TYPES

U kunt kiezen uit 4 type profielen van het – in de wereld van kunststof – bekende merk VEKA. Alle profielen hebben het Politiekeurmerk Veilig Wonen en voldoen aan de hoogste kwaliteitsnorm klasse A.

Hoogland Kunststof Kozijnen
Sybrand Hoogland
Menamerdyk 29
9045 RA Bitgummole

T 06 - 465 427 72
E info@hooglandkunststof.nl

COMFORTABELER, ZUINIGER: UW WONING WORDT MEER WAARD

Ik spaar zelf geen postzegels. Ik spaar belastingzegels

Advertorial • Foto: Marchje Andringa

Niko Hazelhoff zit vanaf zijn zevende in de postzegels. Toen hij zijn moeder vertelde dat hij zich vervoeelde wist die wel raad. Tegenwoordig bestiert hij postzegelhandel Nisja aan de Voorstreek in Leeuwarden. Daar ziet hij een lichte revival van het verzamelen van de zegels. 'Mensen van tussen de veertig en zestig jaar oud pakken het verzamelen weer op. Het brengt rust in onrustige tijden.'

'Z'e lachten me uit toen ik vertelde dat het verzamelen van postzegels weer in de lift zit.' Niet dat er nou een stormloop op zit, maar de verzamelmarkt begeeft zich weer in opwaartse richting. 'Mensen die de veertig zijn gepasseerd beginnen weer waar ze ooit eindigden. Of ze hebben nog wat van opa op zolder liggen. Dan begint het te kriebelen. Verzamelen brengt rust. Je ziet ze opfleuren.'

In de deels museaal ingerichte winkel aan de Voorstreek stapt een postbode binnen. Direct is er een gesprek over de twee bezorgde ansichtkaarten. Een ervan is deels geperforeerd. 'Dat is van iemand die mij zo'n perforatiemachine wil verkopen. Ik

heb wel belangstelling.' De winkel toont, los van de tientallen albums met honderden postzegels, in vogelvlucht een deel van de postale geschiedenis. Op de vloer staat een verweerde rode postbus uit het

begin van de vorige eeuw. Het museumstuk is gemaakt van gietijzer. 'Dat ding is niet te rissen, moet wel tussen de tachtig en negentig kilo zwaar zijn. Waarom? Omdat men in het begin van het versturen van post (de eerste Nederlandse postzegel dateert van 1852) vooral geld verstuurde. Die postbussen waren daarom als kluis ontworpen. Post werd verstuurd door de rijken. Af en toe zie je voorbijgangers een blik naar binnen werpen of ze bekijken de etalage. Vaak verschijnt er een glimlach op hun gezicht.'

Hazelhoff (64) krijgt vogels van divers pluimage in zijn winkel. 'Dan hebben ze een collectie op zolder gevonden en vragen ze mij wat ze ermee moeten. Of, ook verrassend, ze vinden albums in de kelder waar het water nog uitdrupt. Ik vraag: hoe kom je eraan? En zou je er mee verder willen? Als ze dat willen, is mijn advies: spaar wat je leuk vindt. Nee, verzamel geen reeksen maar concentreer je op bijvoorbeeld bloemen, vogels of vissen. Ik ken een verzamelaar die alles over eten op postzegels verzamelt. Postzegels met daarop babi pangang uit Indonesië bijvoorbeeld. Oh, is dat Hollands?'

Vanuit Wildervank kwam Niko Hazelhoff in 1984 naar Leeuwarden om bij de vliegbasis 42 jaar als beroepsmilitair te dienen. Hij werkte jarenlang in het radarcentrum in Wier. Leeuwarden beschouwt hij 'als een groot dorp'. Een niet onaangenaam dorp. 'Als er aan de ene kant van de stad iets gebeurt, weet in no-time de andere kant wat er aan de hand is. Jawel', zegt hij met enige aarzeling, 'het zijn postzegelliefhebbers.' En daarmee ook geschiedenis- en liefhebbers. Want de postzegel is een en al geschiedenis. Niet alleen de postzegel zelf, maar zeker ook de afbeelding of de datum van uitgifte die vaak verbonden is met een tijdstip is van belang.

In het boekje *Núvere segels op ut Saailan* van Jaap de Jong wordt de Leeuwarder geschiedenis rond het verzamelen van postzegels minutieus beschreven. Oudere Leeuwarders herinneren zich nog de

Op de zaterdagse verenigingsbijeenkomst, die iedere week in de Leeuwarder postzegelhandel Nisja wordt gehouden, houdt de belangstelling niet over. 'De oudere bezoekers zouden iets zorgvuldiger moeten zijn met de jongeren. Die worden al snel overladen met allerlei bestuursfuncties waar ze niet om vragen, en haken dan af.' Dat het verzamelen van postzegels vooral een mannenaangelegenheid zou zijn is een groot misverstand, zegt Hazelhoff. 'Ik ken dames met een supercollectie waar de heren stikjaloers op zouden zijn.'

'Verzamelen brengt rust in onrustige tijden'

ruilmarkt achter het warenhuis van Vroom en Dreesmann aan het Ruiterskwartier. 'Het is leuk om een verzameling postzegels van auto's te bezitten. Dat past allemaal in een mooie map. Daar heb je geen grote garage voor nodig.'

Zelf verzamelt Hazelhoff belastingzegels. In de vierhonderd jaar dat ons land belastingen kent wordt op de gekste zaken accijns geheven. 'Of het nu ging om omzetbelasting, de visakte, couponbelasting of beursbelasting; je kunt het zo gek niet bedenken of er moest belasting worden betaald. Op het betalingsbewijs kwam dan een stempel. Die bewijzen spaar ik. Het is een en al geschiedenis.' Ook worden hem curiositeiten aangeboden zoals de Kneppelfreed-zegels van de Leeuwarder ondernemer Schalekamp. Die streed met zijn stadspostbedrijf tegen het alsmaar tariefverhogende staatsbedrijf PTT, de voorganger van KPN. 'Ik ontving onlangs een mapje met daarin proefdrukken.' Ook de protestzegels met als opdruk: Er is meer dan voorheen aan de PTT te voldoen, ontbreken niet.

Ook landelijk spreekt het verzamelen van postzegels velen aan. Vanuit de Voorstreek wordt zelfs gewerkt aan de grootste expositie van Europa die in 2028 in Expo Houten bij Utrecht wordt georganiseerd vanwege het 100-jarige bestaan van de Nederlandse Vereniging van Postzegelhandelaren. 'Daar zijn we vorig jaar al mee begonnen. Het wordt een tentoonstelling met 750 kaders waaraan ook een wedstrijd is verbonden. De belangstelling is best groot. Bij een gemiddelde beurs ontvangen we zo'n 3500 bezoekers.'

POSTZEGELHANDEL NISJA
VOORSTREEK 22, 8911 JP LEEUWARDEN
T: 058 2161407 • E: PZH.NISJA@KPNMAIL.NL

ONDERSTEUN DE ONAFHANKELIJKE JOURNALISTIEK VAN liwwadders

LAAT DE FEITEN
SPREKEN, OOK
AL ZIJN ZE
ONGEMAKKELIJK

LIWWADDERS
LIJKT
NERGENS OP

SCAN DE QR-CODE

Wilt u niet betalen met de QR-code, dan kunt u ook een bedrag overschrijven.
Maak uw bijdrage over op:

rekeningnummer NL06 RABO 0320 2000 51
t.n.v. Veldman Journalistieke Produkties
of
rekeningnummer NL88 RABO 0355 195 496
t.n.v. Stichting Loods 50 voor onderzoeksjournalistiek

WIJ PUBLICEERDEN ONDER MEER:

- VEEL GELD WORDT ONDOELMATIG UITGEGEVEN • EEN STEIGER BOUWEN IN MIDDELSEE IS VEEL LEUKER DAN DE VLIETZONE OPKNAPPEN • ER GEBEUREN VREEMDE DINGEN IN STIENS
- JONGEREN MAKEN ZICH ZORGEN OM GELD • HET GEVAAR VAN DE ACADEMISCHE MONOCULTUUR • WAT IS ER MIS MET DE PVDA? • LEOVARDIA ZOEKT VRIJWILLIGERS
- HET GEHEIM VAN LEKKUM • GEMEENTE GAAT SLORDIG OM MET REGELS EN PROCEDURES
- ZUIDLANDEN GROOTSTE RISICO GEMEENTE LEEUWARDEN • BUURTBEWONERS ZWITSERSWALTJE LIJNRECHT TEGENOVER GEMEENTE • COLLEGE HOUDT INFORMATIE ACHTER BIJ PLANNEN VOOR DE HEM EN HET REGIONAAL OPVANGCENTRUM

16
DAGBOEK
VAN EEN ONDERKONING

Dinsdag

Hartelijk dank voor uw bemoedigende reacties op mijn dagboek. De miniatuurtjes die ik via deze bijzondere krant tot u laat komen zijn mijn bescheiden bijdrage tot wat men hier mienskip pleegt te noemen. Als u mij het niet euvel duidt, dan ga ik hier in mijn nieuwe functie als onderkoning van Nederland nog even mee door. De mienskip mag, vind ik, ook in het Haagse, en zeker gezien de laatste lokale politieke ontwikkelingen, een podium krijgen.

Ik kan niet verhelen dat het voor mij een verademing is om door mijn vertrouwde Den Haag te wandelen. Als ik vanaf de Kneuterdijk heel hard zou roepen, zou de Koning mij in zijn paleis aan het Noordeinde kunnen horen. Toen ik mijn bordes afdaalde – schreed, zou ik bijna willen zeggen – vroeg ik mij af of er vandaag ook een broodje van Dungelmann in zou zitten? Alleen al de gedachte hieraan stemt mij vrolijk. Al maant een innerlijke stem mij meteen om me in te houden. Mijn opvoeding zit mij soms nog danig in de weg.

Wanneer ik de naam van de Friese hoofdstad voorbij zie komen, schiet ik enigszins in de kramp. Als burgemeester ben je, terugkijkend en ik merk het zonder enige terughoudendheid op, een beklagenswaardig figuur. Je neemt besluiten, voor zover het je portefeuille betreft, op grond van voorstellen die je door je ambtenaren worden voorgelegd. Daarna is het helpers weg en moet je zelf een beslissing nemen. Je staat dan volop in de wind. Doe je iets verkeerd, dan komen er hulp troepen, in de persoon van onze Erik, die van de 100-jarigen, maar in the end sta je er alleen voor. Ik heb me altijd wel afgevraagd: wat valt er in een middelgrote provinciestad nu eigenlijk te beslissen? Van het wijzigen van fundamenteel beleid is nauwelijks sprake, over het algemeen gaat alles gewoon z'n gangetje. De lantaarnpalen gaan vanzelf keurig op tijd branden.

Vanaf de Kneuterdijk, waar mijn huidige kantoor is gevestigd, zit ik alweer te mijmeren over wat ik heb achtergelaten. Heb ik wel genoeg gedaan? Was ik voldoende zichtbaar, iets dat de moderne bestuurder tot vervelens toe wordt ingewreven? Moet ik mijn periode als een teleurstelling kwalificeren? Het komt akelig dicht in de buurt. Wat voor stad is de hoofdstad van de provincie nou eigenlijk? Als ik kijk naar met wie het goed gaat slaat de schrik me met terugkerende kracht om het hart. In mijn voormalige bestuursstad gaat het vooral goed met de kringloopwinkels, de coffeeshops en de praktijken van psychologen. Wat zegt dat over de inwoners, van wie we middels doorlopend onderzoek steeds te horen krijgen dat ze tot de gelukkigste van Nederland behoren? Zijn ze gelukkiger dan de bewoners van Bezuidenhout, en dan laat ik de koninklijke familie buiten beschouwing? Zijn ze gelukkiger dan de bewoners van de Frederikstraat? Ik wil maar zeggen: neem die rapporten alstublieft met een korreltje zout.

Bij mijn aantreden zag ik ze meteen al aankomen. Mensen die iets van je willen, of erger. Soms kwamen ze met plannen en ideeën en bleken te denken dat ik die à la minute kon uitvoeren. Ik zat nog maar koud op mijn zetel of de kwestie van een raadslid die uit de school had geklapt lag op mijn bordje. Een onaangename erfenis van mijn voorganger. Naar later bleek was ze geheel onterecht ontslagen. Daar ging, binnen no time, mijn zorgvuldig opgebouwd bla-zoen aan flarden. Had ik mijn excuses moeten aanbieden?

Zoals gebruikelijk werd er tijdens mijn laatste dagen in het noorden mild geoordeeld over mijn bestuurskwaliteiten. Wie zou de onderkoning van Nederland neer willen sabelen? Ook de pers hield zich zoals gebruikelijk in. Er werd geen woord vuil gemaakt aan het feit dat de Friese hoofdstad in de narcoticaranglijsten Barcelona en Amsterdam naar de kroon steekt. Er kwam geen enkele vraag over het cocaïnegebruik, waar toch zo'n 29.000 euro per dag mee is gemoeid. En dan zouden de burgers van deze stad de meest gelukkige zijn van het ganse land? Ja, ammehoela.

Woensdag

De Friese hoofdstad wil me nog niet loslaten. Dat gevoel wordt mede veroorzaakt door de artikelen die ik soms uit de Leeuwarder Courant tot mij neem om af te kicken. Zo schrok ik van een artikel over studenten van hogeschool NHL/Stenden die hun commerciële studie afbraken omdat ze onderwezen werden in hoe je kwetsbare ouderen een nutteloos abonnement moet aansmeren waar ze nog jarenlang aan vastzitten. De studenten waren daar zo van geschrokken dat ze in arrenmoede switchten naar een studie theologie. Nou vraag ik je! Dat je door zo'n wan-toestand op de hogeschool tot een studie theologie komt, is nog tot daaraan toe, maar waar blijven de vragen van de raadsfracties aan het college? Hoe kunnen docenten zonder bezwaard gemoed dergelijke praktijken onderwijzen? Ik heb bij mijn 100-jarigen de abonnementen wel zien liggen, maar realiseerde me niet dat een verschrikkelijke misstand bij onze eigen hogeschool daarvan de oorzaak was.

Wandelend door de residentie doet me gek genoeg denken aan mijn jeugd in Sneek. Daar wist men nog wat decorum inhield, zo bleek wel wanneer mijn vader in het vizier kwam. Men stond met de hoed in de hand beleefdheden te prevelen. Goedendag, meneer de burgemeester. Lekker weertje, is het niet, meneer de burgemeester. Tegenwoordig word je door fatbikers van de sokken gereden. En krijg je iets lelijks toegebeten wanneer je natuurlijke schrikreactie de biker niet bevalt. Nee, in de residentie word ik net als mijn vader destijds met alle égards bejegend. Hier kent men de positie van de onderkoning van Nederland. Straks maar even een ijsje halen aan de Torenstraat bij Florencia.

Komkommertyd

MEINDERT SCHROOR

Dit wurdt un wat teugenstridege kollum want met lange kursive ferwizingen mar fedders se kort as ut mar kan. Inne foarege aflevering fan Liwwadders kwam ik in un adfertênsy, dy't lesers oproept donateur te wudden, de útspraak teugen: Liwwadders: lijkt nergens op! Ut deed my fut denken an un passaazje út Circus Mikkenie fan oanse folprezen detektive-skriever Havank.

Dy laaste wudde in un moaie toneelopfoering inne Bres eind maart fan dit jaar nog es even goêd fan syn self opboude sokkel ôfhaald. Ik hew genoaten. Dy passaazje in Mikkenie (overeges nyt te ferwarren met oanse boekenpassaazje inne Sint Jacobsstraat, mind you!) staat an ut begin fanne Swatte Beertsjes-pocket waar beskreven wudt dat ut circus in oanse stad komt en dan met de hele beeste- en artiesteboel deur ut sentrum trekt. In 1901 moest 'The greatest show on earth' (Barnum & Bailey) fan ut stasjon naar 'n terrein anne Emmakade ter plaatse fan ut latere Emmaplein (anno 1907). Deur de optocht fan dit gigantische spektakel wudde de Potmargebrug beskadegd mar de Amerikanen laptén dreks 400 gulden foor ut herstel bij. De route fan Mikkenie was mie futendaleks dúdelek want inne jaren sestech hew ik self oppe trappen fan ut Paleis fan Justitie staan kieken naar ik meen Circus Rancy, mar ut sú oek se Sarrasani weest hewwe kanne, of meskien hew ik beide destyds wel siën.

Standaard is ommers de route fanaf ut stasjon over de Sophialaan en deur de Prins Hendrikstraat naar ut Saailand. De jongeren onder de lezers súde dit sich oek foorstelle kanne mutte, want se'n acht jaar leden liepen de reuzen (*les géants de Leewarde*) dur oek langs en daar binne moaie droneopnamen fan. Mar goêd: Havank beskryft de rondtocht fan Mikkenie deur de stad en komt fanaf ut stasjon inne Prins Hendrikstraat (*nyt dy fanne bútenechteleke kien-ders, mar de derde seun (1820-1879) fan oanse koaning Willem II, dy't fanwege syn belangstelling foor de stoomfaart oek wel Hendrik de Zeevaarder noemt wudde en om uit noch ferwarrender te maken naamgenoat fan de Portugese prins-infante Hendrik de Zeevaarder/Dom Henrique el Navegante (1394-1460), dy't trouwes oek de derde seun fan sien fader was, feitleks de fjifde, mar dur gingen dur un paar doad, bedenck ut mar es*). An ut einde fanne Prins Hendrikstraat kwam ut sirkus op ut Saailand. 'Wat is ut Saailand' ferfolgt Havank. Ut liekt nyt op ut Place de la Concorde in Parijs en ut liekt evenmin op Trafalgar Square in Londen. Ut liekt eileks ut meest op ut Saailand in Liwwadden. Foor mij is dit de meest briljante passaazje út 't oeuvre fan ut detektive-orakel fanne Wirdum-merdyk.

Konklusy: ut Saailand liekt nerges op. Krekt as Liwwadders dat feitleks oek nerges op liekt. Nyt op Leeuwarder Gemeenschap, nyt op de Leeuwarder Courant, nyt op Huis aan Huis of ut Kleine Krantsje. Beide lieke allen-ech op sichself. Krekt as dizze kollum.

‘Mijn 94-jarige moeder is groot fan van Liwwadders en stuurt het blad zelfs maandelijks naar mijn broer in Arnhem. Als dat geen compliment is!’

Hartelijke groet, Rita

TIP VOOR EEN GELUKKIG LEVEN (UIT DE VOLKSKRANT, 25/4/25)

WORD DONATEUR

GELD GEVEN AAN EEN GOED DOEL WAAR UW HART LIGT, GEEFT LEVENSGELUK EEN STEVIGE DUW OMHOOG. IN EEN OVERZICHTSSTUDIE VAN VIJFTIEN GEDEGEN DONATIE-EXPERIMENTEN, BLEKEN ER ELF HET GELUKSGEVOEL SIGNIFICANT TE VERHOGEN.

LIWWADDERS: LIJKT NERGENS OP!

DONEER: NL06 RABO 0320 2000 51 T.N.V. VELDMAN JOURNALISTIEKE PRODUCTIES

EEN NIEUWE AFLEVERING VAN MIJN DAGBOEK
LEEST U OP LIWWADDERS.NL. BELEefd AANBEVOLEN.

FAILLIET

‘Ik zeg niet dat er met de aanpak van Leeuwarden-Oost niks gebeurt. Ik zeg dat het niet effectief is.’ Buurtbewoner van de Vlietzone en actieve Leeuwarder Nico de Koning (75) kijkt al jaren nauwlettend toe wat er in zijn buurt gebeurt. Daar waar hij kan, doet hij mee en levert commentaar. Ondanks de miljoenen euro’s die in de oostelijke en noordelijke wijken worden geïnvesteerd ziet hij geen fundamentele verbetering. Hij aarzelt om het te zeggen, maar kan het ook niet mooier maken dan het is: ‘Het plan van aanpak is failliet.’

Door Andries Veldman
Foto: Marchje Andringa

‘E’r gaan hier een paar dingen mis, zag ik, toen we hier zesentwintig jaar geleden in de voormalige Karel Doorman-school in de Vijverstraat, hoek M.H. Trompstraat kwamen wonen. Er was een groot zedendelict gepleegd in een woning aan de Trompstraat en aan het begin van de straat zou een dak- en thuislozenlocatie in de voormalige Baptistenkerk (nu Tromptheater) worden ingericht. Toen ben ik erin gestapt en me ermee gaan bemoeien.’ Wat hij na jaren actie voeren als (mede)schrijver van plannen en rapporten voor de Vlietzone constateert, is dat de gemeente Leeuwarden niet kiest voor oplossingen voor de lange termijn. Het blijft pleisters plakken in plaats van opereren. ‘Ondanks de positieve instelling van veel betrokkenen en een goede communicatie schort het aan visie op de toekomst.’ Ook het wijkpanel laat het hierbij afweten. ‘Het blijft bij het hameren op een beetje meer groen. Er spelen hier fundamentele problemen en daar loopt men voor weg.’

Onlangs was er weer een steekpartij in de Trompstraat. Een woning in dezelfde straat vloog in brand en een auto een straat verder werd in brand gestoken. ‘We hebben de veiligheid, of liever het gebrek hieraan, aangekaart bij onze burgemeester. We hebben gewezen op de routes die de brandweer moet nemen om hier te komen. Bij de laatste brand reed de brandweer een deuk in een auto en vernielde een spiegel. Ook bossages werden platgereden. Helaas hebben we geen antwoord ontvangen.’ De Koning wil hiermee aangeven dat de geruststellende taal in de diverse nota’s ver verwijderd is van de praktijk die er al decennia speelt.

De Koning wijst op een plan dat de Groninger architectengroep KAW (Koöperatieve Architecten Werkplaats, voor betaalbaar en kwalitatief wonen) al in 2004 voor de Vlietzone ontwierp en waarin rigoureuze maatregelen werden voorgesteld om blijvende verbeteringen in de wijk tot stand te brengen. ‘Men ging er daarbij van uit dat de wijk aantrekkelijker zou moeten worden

‘Het blijft pleisters plakken in plaats van opereren’

voor mensen met middeninkomens. Dat had prioriteit. In 2003 werd al vastgesteld dat de Vlietzone kampte met een enorm verloop aan bewoners van maar liefst 26 procent, terwijl dat in de gehele gemeente 16 procent was. Nu, ruim twintig jaar later, is dat percentage opgelopen naar 50 procent. Iedereen die hier woont loopt rond met verhuisplannen. Dit is geen wijk waar je je kinderen wilt laten opgroeien. Op een zaterdag komen de vaders met hun boedelbakje hun studerende kinderen verhuizen. En wat niet in de auto past, wordt aan de straat gezet. Dat is ieder weekend raak. Afvalverwerker Omrin doet daar veel aan, dat moet gezegd, maar er valt niet tegenop te ruimen.’ Het gevolg van dit verloop is ook dat de wijk geen bestuurskader kan opbouwen van mensen die zich permanent inzetten voor dit gebied.

In 2004 adviseerde KAW om zichtlijnen in de wijk (die begrensd wordt door Oostersingel, Bleeklaan, De Ruyterweg, Insulindestraat, Archipelweg en Emmakade), aan te brengen, aan de slag te gaan met het aanpassen van onze leefomgeving aan de gevolgen van klimaatverandering, fors meer groen te planten (niet alleen een plantje erbij) en het instellen van een verhuurdersvergunning. Achteraf gezien zegt Koning dat dit architectenbureau jaren vooruit was met hun ideeën. ‘Waar iedereen nu de mond van vol heeft, had het bureau twintig jaar geleden al op de radar. We zijn niks opgeschoten vanwege een wethouder met slappe knieën.’

‘Banden tussen huisjeshandelaren en de gemeente zijn te nauw’

De zichtlijnen zouden gepaard moeten gaan met de afbraak van enkele woningen en nieuwbouw voor bewoners uit de middenklasse. Vooral dat laatste is van cruciaal belang om de wijk een blijvende oppepper te geven. De Koning noemt bijvoorbeeld de lijn die loopt vanaf de M.H. Trompstraat via de steeg De Drift verder over het Vliet en Molenpad naar de Bisschopsstraat. Een andere lijn zou zijn het heropenen van het Vliet, niet zozeer voor de bevaarbaarheid, maar vooral in het licht van de klimaatverandering. Dit laatste plan is, met argumenten omkleed, in het Manifest Vlietzone uit 2022 uit de doeken gedaan. Wethouder Hein de Haan (PvdA) nam het plan in ontvangst. ‘Maar er is geen vervolg aan gegeven.’ De ambtenarij stond op de achterste benen om het plan af te serveren. De Koning kon alle tegenargumenten weerleggen, er zou sprake zijn van vervuiling van het oude Vliet, maar kreeg het Manifest niet in ontwikkeling. ‘Er was sprake van tachtig vervuilde plekken, maar die lagen längs het Vliet, niet in het Vliet. De vervuiling van de oude gracht zelf is er in de jaren zeventig bij de demping machinaal uitgeduwd, dat verhaal is onderbouwd. Overigens, als je aan een plan begint, past dat nooit voor honderd procent in de plannen die je hebt opgesteld. Wat hier gebeurde, en dat zie je vaker, is dat ambtenaren zich verschuilen achter regeltjes. Men moet niet alleen met de wet bezig zijn, maar aan de slag gaan. Dat moet een wethouder initiëren. Die moet zeggen: en

‘Ambtenaren verschuilen zich achter regeltjes’

VRAAG AAN OUD-DOCENT THORBECKE ACADEMIE: HOE KAN DAT ALLEMAAL?

Hoe kan dat allemaal, vragen we aan Nico de Koning, die als docent aan de Thorbecke Academie jarenlang toekomstige ambtenaren opleidde? ‘Ik gaf daar onder meer les in organisatiekunde, psychologie, bestuursevaluatie, integrale veiligheid en arbo-wetgeving. In het algemeen kijk je dan naar de doelen van beleid en wat er in de praktijk van over blijft? Het is eigenlijk heel simpel en de voorbeelden liggen voor het oprapen. De politieke wil is er voor een bepaald plan, maar het mag niet te veel geld kosten. Dan wordt het project smal gemaakt om het acceptabel te maken voor de politiek. Daarna krijg je in de uitvoering aanvullende wensen of tegenvallers. Dan blijkt dat je het project financieel te laag hebt ingeschat, dus te smal gemaakt. Dan zijn er nog de bijkomende kosten die in de loop der tijd ontstaan: verhuiskosten, tijdelijke maatregelen en gestegen bouwkosten. Daarnaast komt het voor dat iemand een plan van drie ton komt bekritisieren. Ik kan het ook voor twee ton doen, is het dan. Dan wordt zo’n plan van drie ton weer uitgekleet. Ook de post onvoorzien is vaak aan discussie onderhevig. We gaan niet een blanco cheque uitschrijven, is dan het verweer. Dit blijft gewoon doorgaan. Je had dit al in de Romeinse tijd.’

nu gaan we beginnen. Die wethouder moet iemand aanstellen met doorzettingsmacht.’

De Koning is ervan overtuigd dat een nieuw Vliet als aanjager kan functioneren voor het gehele gebied. ‘Als je die straat een enorme impuls geeft, dan trekt die dat hele gebied omhoog.’ Maar het begint met een wethouder met lef. ‘Misschien dat het nu lukt met de nieuwe wethouders Julie Bruijninx (D66) en Marcel Visser (VVD). Zij hebben zich, overigens met wethouder Nathalie Kramers (GroenLinks), altijd ingezet voor de wijk. Ze vonden er als raadslid van alles van en kunnen nu het verschil maken.’

Wat De Koning ook constateert is dat de Leeuwarder ambtenaren zich buitensporig inzetten voor het wel en wee van huisjeshandelaren. ‘Dat hebben we aan den

lijve ondervonden in het schoolgebouw waarin wij zitten.’ Ook roept hij het Wedapakhuis in herinnering, waar een van zijn medestrijders kort na een uitspraak van de rechter werd geïntimideerd en zelfs een baksteen door de ruiten kreeg. ‘De banden tussen de huisjeshandelaren en de gemeente zijn te nauw. Ambtenaren denken mee met de handelaren. In ons pand vestigde zich een handelaar uit Echtenerbrug die hier zijn kinderen wilde huisvesten. Dat kon alleen als hij er zelf ook ging wonen. Dat ging hij niet doen. De gemeente kwam met een advies: Dan maak je er toch studio’s van? Gemeentelijke regelingen die het welzijn in deze wijk zouden moeten bevorderen en door de raad bij het college zijn afgedwongen werden niet gehandhaafd en zijn tot twee keer toe officieel gepardonneerd.’

FOTOCAMERA'S, OBJECTIEVEN & TOEBEHOREN
DALSHEIM Digitale Foto Print service
 t/m 20x30 cm Direct Klaar
HÉT ADRES VOOR HET KOPEN EN REPAREREN VAN
CAMERA'S en toebehoren **KUJERS & TELESCOPEN** **APPLE COMPUTERS**
 nieuw en gebruikt & refurbished
Alle Refurbished Apple iMac's nu 20% korting
Op = Op met volledige GARANTIE

Pasfoto's
 Goedgekeurde pasfoto's ook met bril
 Uw foto's DIRECT geprint t/m A4

TAMRON
 Fotocamera tas
 Geschikt voor
 body
 en 18-300 zoom
 Normaal 59,95
Gratis
 bij aankoop camera
OP = OP 24.95
 voor systeem camera en reflex camera

Nikon Z50 + Nikkor Z 16-50 zoom
Nikon
Z 50
 Nikkor Z 16-50
 Normaal 1099,00 Samen nu.
888.-

Pentax WG80
 compact camera
 5x optische zoom
 ook geschikt voor onderwater
 Nu. **288.-**
GRATIS PENTAX TAS

Pentax KF body Kit
 Pentax F3.5 18-135mm WR
 Pentax Reflex tas
 Samen normaal 1599.-
 Nu. **1399.00**
GRATIS PENTAX TAS

Pentax
Papillio II
 6.5x21
 scherp vanaf 50 cm!
 Normaal 159.-
 Nu. **129.00**

Apple iPad (2020)
 - 10.2 inch -
 WiFi - 32GB - Spacegrijs -
 Normaal 549,00
 Incl. Apple USB kabel
 Nu. Incl. lader
op = op 299.-

DALSHEIM Wagnerstraat 5 06 4523 53 53
 8915 CH Leeuwarden 058 288 49 49
 Bij het Europeplein info@dalsheim.nl
 Dinsdag t/m Vrijdag 10:00 - 18:00

KEUKEN RENOVATIE n e d e r l a n d

Regio Leeuwarden

- ◆ nieuwe keukendeuren
- ◆ nieuwe scharnieren
- ◆ nieuwe werkbladen
- ◆ nieuwe apparaten
- ◆ nieuwe kranen

Als het om de euro's gaat!

keukenrenovatienederland.nl

06 - 2856 3755

Eddy & Henny:

**'Wij betale nyt
foor ut sturen fan
brieven waar we
niks aan hewwe'**

EDDY 'Kregen we tillefoan fan De Friesland.'

HENNY 'De zorgverzekeraar.'

EDDY 'Ik sei: wat krije we nou? Wille se oans betale late foor ut sturen fan brieven?'

HENNY 'Brieven om te declareren. Ik sei: we hewwe in fyftech jaar noch maar één keer declareerd. We gane niet éénfyftech per persoan per maand betalen om post fan jimme te krijen.'

EDDY 'Nou maar hope dat ie ut begrypt.'

HENNY 'We hewwe ut te doen met oanse post. Oanse postbode ston hier hijgend foor de deur.'

EDDY 'Se mutte weer wat verandere.'

HENNY 'Se sorteerden altyd in ut buurthús hier ferderop. Iedereen tevreden. Dat wurdt nou opheven. Se mut nou naar de Oosterkade. Mut nou al met al twaalf kilometer ferder ride. Se had in ut buurthús un mooi hokje. Gaat fut.'

EDDY 'Se seit: ik kap der straks met.'

HENNY 'Ik geef hur groat gelyk.'

PERSOONLIJK INTERIEURADVIES

Maak een afspraak voor een **Design Date** en
ontvang onze gratis stijlguides.

DE BOER

WOONPROFESSIONALS LEEUWARDEN

SCHRANS 131 | 8932 ND LEEUWARDEN
WWW.WOONPROFESSIONALDEBOER.NL

MUSEUM
BESCHERMING
BEVOLKING

- * Waan je terug in de tijd van de "Koude Oorlog" in de grootste bunker (1100M2) van de civiele verdediging in Nederland.
- * Maar liefst 150 personen konden 14 dagen lang in de bunker verblijven zonder naar buiten te hoeven.
- * Het bunkercomplex is nog voor 90% intact.
- * Ook is er een segment van de Berlijnse muur te bewonderen alsmede een aantal voertuigen.

Openingstijden

Iedere eerste zondag van de maand
van 11.00 tot 16.00 uur
Daarnaast iedere woensdagmiddag
van 13.30 tot 16.00 uur behalve in de
maanden december en januari.

In de zomermaanden extra geopend tijdens een aantal weken
op woensdag, donderdag en vrijdag van 13.00 - 16.00 uur.

Voor de juiste weken zie website van het museum.

Burstumerdyk 1 - 9001 ZC GROU
www.museumbeschermingbevolking.nl

KOOS REINSMA KUNST VERKOO
Met kunst van Koos steun je het jeugdcircus!

KUNST VERKOO

KOOS REINSMA KUNST VERKOO
Met kunst van Koos steun je het jeugdcircus!

KUNST VERKOO

Beleef
een Exclusieve kunstverkoop
van Koos Reinsma,
met leuke circusactiviteiten,
schmink en indrukwekkende
steltlopers van
Jeugdcircus Saranti.

**Zaterdag
5 SEPTEMBER
KUNSTVERKOO**
11.00 - 17.00 uur
LEEUWARDEN
Goudenregenstraat 49G
onder de poort door
[Saranti Residentie]
Alleen contante betaling mogelijk!

KANTOREN
VERGADEREN
FLEXWERKEN
LUNCHEN

Op zoek naar een
dynamische werkplek
of vergaderlocatie?

Bekijk ons aanbod op
www.crystalic.nl

LEEUWARDEN | FRANÇOIS HAVERSCHMIDTWEI 2 | 8914 BC | THE NETHERLANDS

crystallic business park